

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadó nevéről címszóval Nagykanizsa a berteveintendők

Előfizetési ár:
Egész évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
HIRDETÉSEK
5 hasznos példányban 1, másodszor 6, a minden további sorért 3 kr.
NYILTTERBEN
petit soronként 10 kért vetetnek
10. Kincstarti illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. tiszteendő

A nagy-kanizsai Ipar-Testület, a nagy-kanizsai T. karékpéntár részvény-társaság, a Kotori takarékpéntár

részvény-társaság, nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület, a nagy-kanizsai kisdönerelő egyesület, a nagy-kanizsai tanítói járáskör, a nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet, n. kanizsai izr. jótékony nőegylet, szegények tápintézete, a katonai hadastyán egyesület, a soproni kereskedelmi iparkamara, nagy-kanizsai külföldi választmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A mezőgazdasági gépparról.

Nagykanizsa, 1899. május 5-én.
Magyarország mint par excellence mezőgazdasági állam az ipar terén csak az utolsó 2 évtizedben kezdett fellendülni. Hiszen ez előtt nálunk fejlett iparról még nem is beszélhetünk, mert ha voltak is ipartelepek, ezek inkább csak kezdetleges kísérletek voltak, melyek egy jobb jövő reményében, küzde a kezdet nehézségeivel, mint a még létesítendő hazai ipar uttorói szerepeltek csupán.
Fejlődő közlekedési viszonyaink, a kedvező conjuncturák, felénk fordították a külföldi bizalmat: és külföldi tőkével és munkaerővel, no meg nagy állami támogatással az ipar gyökeret verhetett.
A mezőgazdasági gépek gyártása, mely a hazai őstermelésnek egyik főfontosságú factora, szintén ez időben lendült fel. A vállalkozási szellem felebredt és ennek következtében az ország különböző vidékein gyárakat alapított a magánvállalkozás. A mezőgazdasági gépparnak is sok bajjal kellett megküdeni.
Nem voltak munkásaink. A külföldről kellett képzett munkásokat hoztatni, a mi a gyártást jelentékenyen megrájtotta. Majd a hazai ipartermékek számára az országot kellett meghódítani, a mi nem volt esékélyes abban az időben, midőn az angol és osztrák gépek elárastották hazánkat.
A jövő azonban megmutatta, mire képes vasakarát és eréllyel párosult kintárs Ma már, hála Isten, a mezőgazdasági géppar azon a ponton áll, hogy nemcsak a belföldi szükség-

letet fedezni képes, hanem exportálunk is a Balkán félsziget államaiba, Oroszországba, hol előszeretettel vásárolják a jó magyar gépeket és eszközöket.
A legszebb reményekkel vagyunk eltelve gyárparunk fejlődése iránt Hisz a hualadás már is óriási. Van derék munkásosztályunk, mely minden ízében magyar. Nem igaz az, hogy csupán csak a németek és csehek képesek ipart termelni és nagygyá tenni! A magyar munkás tanulókony-sága, élelmessége, azt az iparagot, melyet elsajátított magának a tőkely legmagasabb fokára emeli, a mint azt a mezőgazdasági géppar fényesen igazolja.
Sajnos az utolsó években, a gépgyártás terén, némi visszaesés mutatkozik. Ugyanis az osztrák ipar sehogy sem tud megbarátozni azzal a gondolattal, hogy Magyarország önálló iparrallammá válhatik és a hol a legcélszerűbb alkalom kínálkozik, fejlődő iparunk megdöntésére törekszik.
Budapesten felállítanak 3-4 munkással egy gépjárat műhelyt és mindenütt szemérmelen nyíltsággal hirdetik, hogy

letetni: arra a conclusióra jutunk, hogy a mi fiatal gyárparunkat alapjában támadják meg ezek a gyáraknak nevezett gépraktárok.
Felhívjuk az illetékes körök figyelmét ez alattomos üzelmekre.
Bizonyára nem útközbe Ausztriával kötött kereskedelmi szerződésünkben azon fenytetik és megtorló intézkedés, melyekkel kormányunk ezen szemérmelen visszaéléseknek véget vethet.
Ha az osztrák gyáraknak jól esik a magyar jövdelem: alapítsanak gyárakat magyar földön! Adózzanak annak az országnak, a melynek szíj-ján táplálkoznak: ha pedig ezt tenni nem akarják, járjanak az egyenes uton és ne igyekezzenek család hírdetményeikkel félrevezetni a vévőkönzséget!
Meg vagyok győződve, hogy a magyar gazdák előnyben részesítik a magyar gyártmányt; sok esetben azonban felülnek a sovinizmusra apelláló utazók beszédeinek és megveszik az olcsó, de rosszul összehűtött idegen tákolmányokat, valódi magyar gépek gyanánt s nagyon természetes, hogy a gép használata vétele alkalmával a magyar gyárosok, szídják mert a gép rossz és hasznavehetetlen!
Rongye J.

Dr. Hiry István, Zala megyei tiszti főorvos, elnök, Zala-Egerszegről.
Dr. Halász Miksa
Dr. Rosenthal Jenő
Dr. Thassy Gábor
Dr. Józsa Fülbán Alsó-Lendváról.
Dr. Király Mór
Dr. Büntner Mór
Dr. Löwenthal Mór, Tapolcáról.
Dr. Lukonich Gábor, Sümérol.
Dr. H. H. János, Letenyeről.
Dr. Halász Vilmos, Bábok-Szt.-Györgyöl.
Dr. Hauser János, Kis-Komáromból.
Dr. Kovácsics Ferenc, Nováról.
Dr. Meser Samu, Bellatiról.
Dr. Misner N., Zala-Szt. Gróthól.
Dr. Neumarik Béla, Keszthelyről.
Dr. Viola Ignác, Gelseől.
Rózsa Mór, sebész, Kottoriból.
Itt megemlítjük, hogy Zalavármegyében összesen 79 orvos működik. A nagykanizsai orvosok száma 13

A választmány jelentése tudomásul vétetett és az abban foelalt indítványok letárgyalattak.
A tisztikar 3 évre megmaradt a régi, csak egy új titkári állás betöltésére választott meg egyhangulag Dr. Halász Miksa Zala-Egerszegről, aronkivül Dr. Rosenthal Jenő a választmányba.
Somogy-vármegyei Főköszövetség felhívás, mely szerint az állam egy nagyobb összeggel járuljon a létesítendő nyugdíjalaphoz, a közegészségügy pedig államosíttassék, helybenbegtattott.
Az Estergom vármegyei főköszövetség által a kidolgozott orvosi díjazásra vonatkozó részletes javaslat tárgyalás alá vétetett, elfogadtatt és végleges határozathozatal céljából az igazgató tanácsbó feltérjesztetett. — Dr. Szekeres József közközhízi főorvos indítványára meg az előterjesztés is felvétellett, mely szerint a közegészségügy sikerének érdekében, a hivatalos minőségben működő orvosok végrebajti hatalommal ruházassanak fel.
Az I. nagy. ált. bizt. társaságnak az „Országos Orvos-Szövetség” elnökségéhez intézett beadványa szintén tárgyalattott. Az abban foglalt vizsgálati díjak az orvosi nyakadás és felelősség fontosságát tekintve, oly csekélyeknek találtattak, hogy emittett beadvány tudomásul nem vétetett, hanem Dr. Lukonich előterjesztésére egy magasabb díjakat tartalmazó új tervezet terjesztetett az „Országos Orvos-Szövetség” igazgató tanácsa elé.
Az évi tagsági díj, mely eddig 2 ft 50 krban volt megállapítva, ezentul 2 ftban határozottat meg.
A közgyűlés végül oly tervezet kidolgozására utasította a választmányt, mely az orvosok és a betegséggel pöntárak közötti viszonyt szabályozza.
A jövő évben tartandó közgyűlés helyül Keszthely tüzeltett.
A közgyűlés a nagy tisztelttel környezett elnök lelkés felvételével végződt. Dr. Hiry István társai nemcsak mint tiszti főorvos tiszte ki, hanem szeretik és becsülik őt mint jóakórú barátjukat, kinek önzetlen támogatásában

Országos Orvos-Szövetség.

Az „Országos Orvos-Szövetségnek” Zalavármegyei főköszövetsége április 29-én délután 9 órakor az „Arany Szarvas” szálloda nagyeremében Dr. Hiry István Zalavármegyei tiszti főorvos előnölkete által közgyűlést tartott, melyen az összes helybeli orvosok kivül a követhető orvosok vettek részt:
1. A választmány jelentése és az abban foglalt indítványok tárgyalása.
2. A tisztikarnak 3 évre leendő választása.
3. Somogy-vármegyei Főköszövetség felhívása.
4. I. nagy. ált. bizt. társaságnak az „Országos Orvos-Szövetség” elnökségéhez intézett a vármegye tiszti főorvosához megküldött beadványa.
5. Az évi tagsági díj meghatározása.
Dr. Hiry István elnök a jelenvolutakat üdvözölve a gyűlést megnyitotta egy nagyszabású, rokonszeuvel fogadtott szép beszéd kíséretében, amelynek során az orvosi hivatás önfelelő no messzességét, farszóságát és realkivül nehézségét megkapón élénk színekkel esztelte és felbirta kártársait, hogy buzgó munkálkodásuk közepette, melyet a humanizmus érdekében folytatnak ne feledkezzenek meg saját irányokban sem és tömörüljenek a saját érdekeiknek megvédése céljából. Ezt tüzte ki többek között célul az „Orvos-Szövetség”. A nagy lelkesedéssel fogadtott ennek megnyitó beszéd utána, a közgyűlés a tárgysorozat elintézéséhez fogott.

TÁRCA.

A gözfiaker.
— A „Zalai Közlöny” eredeti tárcája. —
Ezöltő egy emberöltővel Verne Gyula irhatta volna e címet, egy regénye, él és mohó fantasziáival olvashatták volna a serdülő ifjak a csodás történetet, melyben valami emberöltőtti műszaki regebő magától járó kocsiában futkázó a földgolyóison... de ma már nem kell csoda, képzelt, a regény ahhoz, hogy megszerezze magunknak ezt az élvezetet, csupán néhány száz forint és pár liter benzín vagy petróleum.
Aki a jövő században készülnék élni, a mai gyerekek, Nagy Sándorként szóló litahaják meg apikát: „hagyjakot nekünk is valamit a hódításra.” Mert a világ egy látszik még ebben a században akár föltálatni mindent, ami csak föltálatható!
Még nagypapánk fiatal korában is boglyas kocsi mérték végig az országot, a leghegszöb utazásnál is — és ma, az unokák még egyik utcából a másikba is magától futó kocsival szaladnak. — A látóli utakra pedig... azaz mit is beszéltek, — hisz ma távoltság nincs!
De lássuk, milyen is az a „gözfiaker.”
Tessék elképzelni egy úri hintót, melynek elől radja nincs és hátul egy ferszögféle ládája van. Ebből a ládaforma alkotmányból láncok, emeltyük nyulnak ki és egy kisebb kerékhez szolgálnak,

amelyik ismét hasonló szerelvényekkel kapcsolódik a kocsik voltaképezi kerékhez.
(Jme, manapság a kocsik ötödik keréke” a legfontosabb az egészen! Micsoda fölföldült világ, — ugy-e?)
Elöl a „bakon” olyan állványféle van, mint a kerékpárok vezéruhája, — csak hogy e rudat különböző fogsantuk, csavarok, rugók veszik körül, mint a vasuti göz gép hátsó részét.
Ha most már a kocsi belsejében helyet foglaltak az „urak”, a bakra fölszáll a szalagfépész formájú kocsi-vezető, — egyet-csavarint emitt, kettőt nyomon amott — megmozdál az indulás kürtjele és „tör-tör-tör” megindul a gözfiaker. A hátsó ládikából vékony pára nyomul ki, s az „ötödik kerék” meg a sok masinéria zajtalanul torábitják a gummi-kerekek járművet, mely csakhamar tultesa a leggyorsabb kétfogatun is...
A járókelők pedig táltozt szájjal néznek utána és átszellemülten suttogják a legújabb csoda-büvés nevet: Automobil.
Ezzel le van főzve Ilyes proféta, ki „tűzes szekerem” ezillott a mennyekbe — mert ma már közönséges halandó sílány földön is illyennel jár; le van pipávta a gyorslóba Akhilleusz, ki rohanó narci szekerével halátra ijesztette a trójai hadakat.
Ez ki van mondva az ítélet a lovak fölött! Mibaszna állat lesz nemokora a dölceg paripa kit csak első érdemeiért jiltend meg a kegyelemkenyeri az állatseregletekben. És az úkonokának ugy fogják őket mutogatni, mint az „Ember

Tragédiája”-beli phalanszter-tudós Ádám-nak:
„Az ösvilág kihalt állatai.
„Kazeként lakoztak
„Apákuk közt, — s maradt felőlők
„Sok csodás meg, példakérvöl
(A földi) hogy gőzmotondók volt.”
Az első nagy degradálás volt a gőzmotondó; a ló az országútról a városokba szorult, s az ekevas elől is kiszóllította az erősbég gép. Majd aztán a „vasparipa jött dívalta, ez az acélméző, melynek gummija gyorsabb, mint a pata és ami ló, — gyorsa nincs! Most aztán megllett a magától járó hintó — és ezzel nyitva áll a ló utja a Közégszázad felé.
Még a versenyterén maradt neki valamelyes babér, — de ki tudja meddig kedvez neki az ember kegye, meddig lesz kedve a közönségnek az „elavult” lovakba verni pézart.
„A Life” cz. angol élelaphon láttem multkoriban egy sikerült piktori ötletet. — A mai kultúrákialitások módjára kerecekben-mutogatják egymás mellett az agnagságyasú fajtult „öbéli” lovakat és elegáns hölgyek, meg vén kisasszonyok porázon vezetgetik apró lovasokkákat, akarcás manapság a mopszlikat.
Van egy fajtája a lovakkal foglalkozó embereknek, kik inkább vágatják le két kezűket, mint hogy „zeugli”-jüket, odaadnak: a bécsi bíres és hírbéd fákérosok. S ó csodák csodái, — az történt a napokban, hogy deputációt föltart a polgármesterhez — mert már igazán a két kezükre járt a konkurrencia —

és bele akartak egyezni abba, hogy benzines gőzfakerekekkel változzanak át. Hja, sok a ló és kevés az akarak!
Most pedig erasztyuk neki egy kicsiny képzeldünköt és fűssük ki a közel jövő utcai fogalmát. A „dílizs-szusz” uralmától a gőzmotondó mindenhatógaig sokkal tovább kellett volt röpölnie a fantáziának, mint a lovashintóktól az automobilokig. Manapság a műszaki tudomány csak egyet szól — és menten átvedik a régi a legújabbá!
Lesznek ezentul sokféle formájú alkalmatosságok — melyek annyiban fognak egyezni hogy a maguk képességéből (inkább: géppességéből) futják meg utjaikat. Villamos közúti vasutak már most is rohamosan terjednek, — ez a nagy tömegek forgalmi eszköze; azoké, akik piculánként vásárolják a villámot. Az „öngyógásún” hintők következnek utánuk, melyeket olyanok használnak, akik forintokat is adhatnak a saját személyük könnyebb vitelére. — No meg a kerékpárosok, — ezek lesznek (és ma is már azok) a legkövönésesebbek balandók. — És eljövend az az idő, mikor a gyalogjárók nyakába fogják akasztani a csöngőt, nehogy akadékoskodjanak a sok földön-repülő szerzemán között.
Milyen szép, zajtalan lesz a közlekedés! A lókes- és hangfogó gummi hallhatatlanná teendő a járást-kelest. Lópaták csattogását szelid bugás váltja majd föl, a surlódás okozta csekély zaj — És mi lesz a dicős magyar huszárból, — mi a hatlovas ágyufogatokból? Ódi

jétkészerek, parádés mutatványok. — Már a hadsereg is föl akarja venni az automobilból és serényen próbálja a képességeit.
A piros nadráros train-önkéntesek napja alkonyul. Nem fognak oly könnyen „lovaskatona” hírbé jutni az olcsó galváliorok, mert rövidesen rájuk buzzák a kocsigépezés prózái zűbonyját.
Ha estele a „Ring”-en sétálgatok és valamely kereszteszö pontnál át akarok jutni a tulajdaira, sokszor riaszt föl valamely „automobil” jeltűzőcskéjéje.
Furcsa! A legúribben közlekedő lovasfogatok közt akár buynt szemmel is átjutok, annyira hozzászoktam nagyvárosi életem alatt a kitéréshez, — de ez az újdonszerű jelzés megköhelt! Pedig az a gépkocsi ügyesen kerül ki az embert (csupa vizsgázott gépezé kezelő) mégis, némi időbe kerül, míg az idegek indifferensekké válnak irántuk.
Ma is rengeteg plakátok hirdetik az „automobil” versenyfutást.” Vajjon nem csükkie e illyenkor egy egy szarvaslábú „Kincsem”-uonka ezen konkurrenciótól? „Szolgáid ki önmagad” ez a jelszó már ma.
Husz-harmuc krajcár az automata buffetben, elég egy vacsorára vékony-pénzü embernek; még egy hatos és szivart kóp ki a másik masius, — egy krajcárért gyufát dob, ötért látványos panorámával szolgál — és így látványos mechanikai haladvány szerint. — Mit szólna ehhez néhai jó Ben Akiba rabbi? Bécs, április végén. Xilof.

a tüz keletkezésének okát pühatolva, kiderítette, hogy Zsin Károly 300 frtra biztosított, 150 frt értékű lakászat csatlósai szándékából maga gyújtotta fel, amiért is feljelentett a letenei kir. járásbírósnak.

Májusi előléptetések. A cs. és kir. 48-ik gyalogzerredben előléptek: Molnár Kálmán alezredes — ezredessé, Fabiny Lajos vezérkari százados — csapatszolgálatra beosztva a cs. és kir. 48-ik gyalogzerrednél — őrnaggyá a vezérkarnál, veréblyi Marzós Tibor cs. és kir. kamarás főhadnagy százados, Lencz Rezső és Pittreich Hugó lovag hadnagyk főhadnaggyokká. Helyükre főhadnagyk főhadnaggyokká. Helyükre főhadnagyk főhadnaggyokká.

Jótekingyeleuli szüntelődés. Amint értesüünk Halmay Imre szingapúrú a helyi ker. ügyelget javára 16-13-án jótekingyeleuli előadást tartat, melyre felhívjuk a közönség különös pártolását.

Nagy Kanizsai közbiztonsága és a városi rendőrség tevékenysége a múlt április hónapban. Feljelentett: 4 büntetett, 13 vétség, 71 kihágás, összesen 88 büntetendő cselekmény. Eredményesen nyomatottat 84 esetben, eredménytelenül 4 esetben. Kinyomoztatott 104 tetev; ezekből 86 férfi és 18 nő. Letartóztatottat 38 egyén. Az őr-zemélyzet tevékenysége: 90 őr-zem. 90 járó szolgálat, 8 vésár felügyelet, 30 24 órai tiszt ügyelet, 2 segély szolgálat, 5 tolonc kíséret, 25 színház ügyelet és 36 hely-zini szemle. A közbiztonsági állapotok kedvezőnek mondhatók.

Céllővészet. A helyben állomásozó cs. és kir. 48. sz. gyalogzerred pótlatlanság legényrege felől évi május hó 10-én reggel 6 óráig kezdve Kis Kanizsa, Bajcsa szepetneki m-ior és a Principális kaudis által határolt lőter-n harcszerű célővészetet tart. A rendőrkapitányság felhívja a közönséget, hogy a jelzett területet 6000 lépés körület ezen napon anélkül közele is kikerülj, mert az ott tartózkodás életveszélyes.

A magyar kir. anyakönyv hivatal.

Halálozások: Április 28-án Boros Imre rk. 3 hónapos börtölör, Kálovits György rk. 2 hónapos rángórb, 29 évi Leonyel Anna öz. Godár János rk. földműves 69 éves vesebaj, Godina Julianna rk. 4 éves agyhártyalov, Szollár György rk. 1 napos időtlen szűrés, Pichler Erzsébet rk. 35 éves idővász, 30-án Göröcs József rk. munkás 24 éves időböl, Jubász József rk. földműves 69 éves időtüngölör, Csávó Cécilia öz. D. orácék Jánosné rk. 79 éves időgyulladás, május 2-án Csordás József rk. városi rendőr 42 éves szívszűkítés, Nagy Mátyás rk. 2 hónapos tüdőbórat, Gábor József rk. földműves 77 éves tüdőbórat, 3-án Németh Julianna öz. Topolts Györgyné helyszerező 53 éves szorpi szivbaj.

Nepesedési mozgalom Nagy-Kanizsán április hónapban. Születet összesen 57 gyermek, 31 nő, 26 leány. Meghalt összesen 71 egyén, 36 fiú, 35 nő-némű. Házasságoktól célböl jelenléteket 27 pár, házasságot kötött 15 pár.

Fontos házasszonyoknak. Sok gondot okoz a házasszonyoknak a kávé beszerzése; mi ajánljuk, forduljanak Fratelli Deisinger hírneves búmei kávébuzóhatali kereskedőkhöz, kik a magyar kávéknak is szállítói.

Igen fontos betegneknek. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét egy rendkívül áldásos és hatásban páratlan új gyógy-módrá: a haemopatiára, melynek megalapítója és egyedüli képviselője dr. Kovács J. haemopatia. Rendelő-intézetében (Budapest, V. Váci-körút 18.) napilónapra a legényesek eredményeket ér el a súlyos ideggyógyás, különösen neurastheniák, sziv- és gyomorbetegségeknél, asthma- és köszvény-nél. Bőr- és vér-betegségeknél minden vegyi szer alkalmazása nélkül az általa feltalált párolgás- és belégzési rendszere által a leg-ridevidebb idő alatt teljes gyógyulást ér el, anélkül, hogy a beteget hivatalosan megzavarják. Minden betegnek ajánljuk, forduljon, mielőtt furdóhelyt felkeresné, dr. Kovács J. orvos urhoz, mert ezáltal sok időt és pénzt takaríthat meg.

Ház vevők figyelmébe.

Több rendbeli házaladások a leg-olnyósebb feltételek mellett. Mog-tudható a kiadóhivatalban.

Színházi hét.

Pénteken, április hó 28-án. A két árva" című francia népdrama adott előféhalyrakkal, szűfolt háza előtt. — A karzat többször viharosan tapsolt, mert előlörud e darabban nórak, pár-baj, gyilkosság, melyek természet-látra készít a karzati publikumot, de a műveit-ből közönséget nem elégtette ki sem a darab, meyből sokat ki is hagytak, sem pedig az előadás. A fő nő szerep Kövy Kornélia (Louise) kezében volt. Egy viágtalan leányzót kellett ábrázolnia. E szerepében az utolsó jelenetig nem volt szabad nevetnie és ez roppant nagy feladat Kövy Kornéliára nézve, ki csak víg szerepekre termett. E szerepében a gyötrelmes lelki kíno-k a legmagasabb fokú két-égbeesésig emel-kedek és ez kellett volna kifejeznie jutania. Arra pedig Kövy Kornélia nem volt képes. Tuboly Klementin (Henriette) és Halmay (Pierre) emeltek valamit az előadásban.

Szombaton, Verő György nagy lát-ványos-küv történeti darabja, "Ezer év" került zivore, nem nagy számú publikum mellett. A darab hatákn erőeseré mut-gatól idézi fel a legkiválóbb mozzana-tokat, a honfoglalástól kezdve a mai bekés jelenig. Végig vonul a színdarab szemléltetőleg a magyarok ősi áka a belviszály, mely az ezredév végén új látszik elenyészni és a béke anyzala kiterjeszti szarmanyt és sokat küzdött és sokszor száz sebből vérző nemzetre mely végre az üdvö béke égyze alatt áldás dús jövőnek néz elebe. Örömmel nézük a multnak képit, de a lelkesedés (ú-z nem tudta a darab előadása felbresz-toni, még annyira sem, mint pl. az "Aranylakodalom". Nem is képes egy provinc színpad az e darabhoz meg-tóvántó díszleteket kiállítani. Az utó-ó kép az "Apotheosis" a legtesztetesebb volt.

Va-árnap délután féhalyrakkal hely-bel gyermekek közreműködésével. "Robinson Cruo e a vademberék körüli" című gyermekszínművet adták. A kis színészeknek betanítását Miklósi színházi titkár (szírdozót) amint kiűnt a legzsebb eredményre.

Este másodikor "Ezer év" került elő-adásra, hófón pedig féhalyrakkal a nép-tó másodikor, "Az ördög mátkája" adá-szton. Ugy látszik a közreműködő szí-nekben nem veszik valami komolyan az ismételt előadott darabokat.

Keiden Echegaray József ismert da-rabja "A folt a amely tisztiz" volt még oron. Nem éppen nagy közön-ég tőlte meg a nézőt. E darabban a fő nő szereplő Matilde egy forró véru, égő szuevedélre képes 26 éves spányol-vány. A színművésznőnek ki Matilde szerepét kreálja alkalma van drámai kvalitásait, egész művészetét kifejtieni és hatással ragyogtatni. — Tu-boly Klementin, Halmay színtársulatának a legviratottabb, tehetséges tagja e szerepben a legnagyobb elismerésre méltón állta meg helyét és őszintén gratulál-lunk elker sikerre. Tu-boly Klemen-tin-játéka arra vall, hogy ő tanu-mányozza szerepét. Különösen remekelt azon jelenetben, midőn Juliát evélt el-olvasat. Resztök kezekkel aig bírja felbontani a levelet, elkezdi olvasni anél-kül hogy értendé e a kálmár mintha most ebredne. Jóllelkű, remegéssel ke-rest az aláírát, a szilaj öröm szivébe kap midőn látja, hogy Juliától való a levél. Lázias izgatottsággal folytatja az olvasást, a szemeit dörz-öve erőlteti magát az olvasásból, ideges vérágyasító nevetéssel, mely az olvasás végével hangos habotává fejlődik és kitör belő-e a szilaj öröm és boszullás érzete. Meg-rázó aztán midőn örjögző dühvel dula-kodik EU igéttával és örlit szuevedé-lyei annak nyakába dőli a papír-göze-kést és ezáltal ketté szakítja a kötelé-ket, mely Ferdinandot már Euripidészhoz kötötte. Dacára annak a közönség néhány évről ezélt Gardy Arankától már látta e szerepét nagyon jó alakítá-sában, Tuboly Klementin-játéka, mégis mindvégig nagy hatást keített. Eur queta szerepét K ö vy Kornélia játszotta. Nem arknak boncké alá venni az ő alakítá-sát, mert az eredmény nem volna ke-vező. Azt el kell ismerni, hogy nagy egykezetet fejtett ki e nehé, nem az ő szerepékhöz való darab előadásban; feltudta kelteni Euriqueta személye iránt a közönség ellenszuevét, de a mely psichológiai mozzanatok nem tudja meg kifejeznie sem juttatni, annál kevésbé kidomborítani. Szombaton (Ferdandó) játéka elég jó volt, több helyütt drámai erővel hatott, különösen az utolsó jelenetben midőn Matildet a baloldalon levő kis szobába taszítja. Halmay (Don Ju-ko)

jó volt P. Nagy Linda (Donus Concep-cion) Nagy (Don Lorenzó) és a többi szereplők egykezetelt játszatok.

Szerdán. Önélet György régi, de mindíg vonzó színművet "A vágyszer" t-veltek elő, féhalyrak mellett, minek folytán a színház ismét annyira megett, hogy szinte kö-veszélyes volt. Cairenek szerepében Tuboly Klementin ma ismét kitöltötte magát, dacára, hogy tegnap Echegaray darabjában nagyon megerőt-ölt szerepe volt. Melőt partnere volt ma Szabó Ferencben (Derbly Philippe) ki igaz alakította ma muttva be a (köz-ör-jellem, nemes vagy-yrást. Tuboly Klementin a felvonók utin háromsor-zonyger is kitap olták. Kövy Juiska (Suzanne) meynyör me-jenés volt Szabóné Hlrvay E. (Athónis) ma ő-ször lépett a támpák elé, ugylátszik otthon van a színpadon.

Még egy új esilághoz volt ma elő-zör szerencsénk. Nagy Miklós urhoz, Octave szerepében. de nem kerköz többet e szerencséből. Octavenak a darabban, ked-ves, megyerő, rokonszueves szerepe van. őh ezek mávé tette az Nagy Miklós. Egy felszeg neveté-éges alakot mutatott be, egy semmit, a ki se he-zselni, még csak megbajlani sem tudja magát kellőkóppen. Reudkivül odaják az iszavatók, hogy ezzel a fellépeté-sével kockára tette a darab sikerét, mert hogy Nagy Miklós szerepében reudkivül sokat ro-tyolt a darabban, az tény. Ker-ják tehát az iszavató urat, hogy ne lopte-se fel többé Nagy Miklót mert ő nem zónés é, mert nem álnak jól hogy a közönség füttlyökkel nem fogadják őt. A többi szereplők töltik megszokott ügyezettel játs-ottak. F. L.

Szerkesztőség: Dr. Viltányi Henrik, főléls szerkesztő. Dr. Perényi József. Kiadó: Ifj. Wajdits József.

VEGYESEK.

Némör-betegséget: száraz, viszeyő, pik-keyes sömör (fechtben) a az e bajjal egyú-járó, kiállhatatlan "börviszketet" jóllás mellett gyogyulni szűfolt it kik gyogyulá-sob l sem találhat, a Dr. Hebra sömörbör-ja. Kétső használatra való, nem ártalmas. Ara 6 frt o. é. v. és postadíjmentesen (levéljegyek-ben is) utángéret 50 kralból Kapható: St. Harien-Drognerie Danzig. (Deutschland).

Biztos gyógyhatás. Mindazok kik rossz emésztés vagy szekrekedés következtében fel-fordásban szorulásban, főlkjában étvágyhiány-vagy egyéb bajokban szenvednek, a vadéi. Mőlt féle adittit porok" használatát által biztos gyogyulást érnek el. Egy doboz ára 1 frt. Szét-küldés naponta utáltatott Moll A. gyogyyszeres-cs. és k. üdv. szállítóól Bécs, I. Tuchlauben. A vidéki gyogyyszerészekben hasznároltatan Moll A. létszámnyú kéreandó az ő gyári hely-nyével és aláírásával.

Negyedik nagy kir. szabadalmasított szűfalyorajtek. Az előttök tekvő lervessett szűfalyorajtek 1898-án és 1899-én az I. osztályi búzusa és figyelemztetők különösen olajoztatott, hogy a nyeresi célyeket csak akkor lehet ezen sor-járatkól teljesen kiaknálni ha már az első osztálynál megkezdők a jéteket. Amint külön-böz helyről értesülök a sorjegyek iránti ke-resele éven oly éltök az nagy, mint az első jéteknél volt és azért tanácsos hogy minél előbb egy sorjegy birtokba jussunk. Az I. osztályi sorjegyek ára: 1) sorjegy 1 frt 50. 2) sorjegy 3 frt. 3) sorjegy 1 frt 50. 4) sorjegy 75 krajcar. Ha a különböző jelkír-ások fölött szemlélt tartunk, akkor az éltök ismerős Török A. és Tea céget Budapest, Váci-körút 4. a. mint szolid bankháza, mely nagy szerencsével játsszik, bívaszt ajánljuk. Aki tehát Török A. és Tarsánál Váci-körút 4. a. alatt vásárolja sorjegyét, az a legjobb kezek-ben van.

Nyilttér.)*

Yese, huzghólyas, hgydara és a kőszvénybántalmak ellen, továbbá a légrő és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás SALVATOR sikerrel rendelve lesz. Huzghajtó hatás! Kellenes ital. Könnyen emészthető Kapható kásványvízforrásokon és gyógyforrásokban. A Salvator-forrás izgatottsága Eperjesen

* Az e rovat alatt közölt-kért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

364/tk. 899.

Arverési hirdetésny.

A n-kanizsai kir. törvényesék tkvi osztálya részéről közhírre tétetik, hogy Schwartz és Tauber n-kanizsai bej. kereskedő cég végrehajtatónak Günsberger Sándor és neje Weisz P-ri végrehajtás szuevedő dióskáli lakók elleni 240 trt 45 kr. tőke, ennek 1896 évi november 23 tól járó 5%, kamatai, 83 frt 73 kr. eddigi per és végrehajtás kérelmi, 10 frt 85 kr. korábbi árverés kérelmi, 5 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fenn nevezett kir. törvényesék terülfeléhez tar-tozó az angjakabai 304. sz. tjkben j 314 hrz. alatt felvett és 602 frta, ugy a dióskáli 843 sz. tjkben j 106 hrz. alatt felvett a 400 frtra becsült ingat-lanok, még pedig az utóbbi ingatlan Horváth Teréz öz. Gulai Istváné ja-ára bekebelezve lővó holtglani haszou-évetési jog fenntartásával 1899. évi május hó 15-én d. e. 10 órákor Dióskál közég házánál dr. Rothchild Samu felpersi ügyvéd vagy helyettese közbe-jöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatik meg.

Kiküldési ár a fentebb írtet be-ár. Ár-erzvi kövönök tartak a b-e-ár 100%-át ké-vepénben vagy óvadékké-vep. papírral a kiküldő t. kezébe leteenni. Kélt Nagykanizsán, a kir. törv.ék mint telekő-övi hatóság 1899. évi ja-ár hó 23. napján GÖZONY, kir. törv.éséki albiró.

Arverési hirdetésny.

Alu-rt bírósági végrehajó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezen-uel közhírre teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbör-ásznak 1899. évi V. 291/1. számú végzése következtében Dr. Olap Mór nagykanizsai ügyvéd által képviselt Kufmann Mór nagykanizsai lakós jávára Weisz Soma nagykanizsai lakós ellen 85 frt a jár. erejég 1899. évi április

7060/tk. 898.

HIRDETÉSEK.

Orosztony közég telekkönyvei bírtok szabályozás következtében átalakították, s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. — az 1889. évi XXXVIII. — s az 1891. évi XVI. t. c. cikkke a tényleges bírtokos tulajdonjogaak bejegyzését rendelik, — az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekgyozy-könyvi bejegyzések helyettesítésével kapcsolatosan fogantositottat.

Ez azzal a felhívással tétetik közze:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t. cikk 15. s 17. §§-alapon — ide érve c) §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t. cikk 5. s 6. §§-ában s az 1891. évi XVI. t. cikk 15. §-a) pontjában felsorolt kiegészítési-és — valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cikk 7. §-a, s az 1891. évi XVI. t. cikk 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t. cikk 22. §-a alapján történt törlesek érvényte-lenségét kimutatják, e végböl törlesek kerestetiket hat hónap alatt 1899. évi november hó 15 napjáj bezárolg a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg hosszabbítható záros határidő etelte után indított törlesek kerest annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett — hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cikk 16. s 18. §§-ainak eseteiben ideérve ez utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. cikk 5. s 6. §§-ában foglalt kiegészítési-és a tényleges bírtokos tulajdonjogaak bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívannak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1899. évi november hó 15 napjáj bezárolg a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk több figyelem vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülömben azok, a kik az 1—2. pontban körülírt eseteiken kívül az 1892. évi XXIX. t. cikk szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaitak bármely irányban sérte vélik — ide érve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését szerelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvény-üket a tkvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1899. évi november hó 15. napjáj bezárolg nyujtsák be, mert ezen meg hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbjött téves bevezetésből származó bármennyű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rend-se után és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelemztetnek azok a felek, a kik hiteseitő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

A kir. tvszék mint tkvi hatóság. Nagy-Kanizsán, 1898. évi november hó 16-án.

GÖZONY, kir. tvszéki albiró.

hó 6-án fogantositott kielégítési végrehaj-tás utján felül foglalt és 386 frt 50 frtra becsült szobatorok, sbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. bíróság V. 291/2. 1899. számú végzése folytán 85 frt tők-követelés, ennek 1899. évi március hó 22. napjától járó 6% kamatai és eddig őrszeszen 24 frt 80 kiban bíróilag már megállapított költségek erejég Nagy-Kanizsán a helyszínen leendő esküszöke- 1899. évi május hó 9. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztek és abhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében kézp-nyűzítés mellett, a leglőbbet ígérnök becsárán alul is el fognak adatik.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1899. évi április hó 28. napján.

MAXIMOVITS GYÖRGY kir. bír. végrehajto.

KÁVÉ FIUMÉBOL Kávével a tengeri hajónál szűkölde 1 zsák 4 kgr. Rio kávé jó isó 4 60 1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé nagyüzemű 5 60 1 zsák 4 kgr. Kuba kávé nagyüzemű 5 76 1 zsák 4 kgr. Portoriko gyogy- kávé 6 12 1 zsák 4 kgr. kék jáva gyogy- kávé 6 80 elvétel, bérmentre és csoma-golva minden más költség nélkül. Arjegyzekek kézzelgél azingatnak. FRATELLI DEISINGER. FIUME, szabad kikötő 35. A magyarországi kávék bevásárlási forrása.

Előfizetési ár:
 Egész évre . . . . . 5 ft — kr.
 Fél évre . . . . . 2 ft 50 kr.
 Negyedévre . . . . . 1 ft 25 kr.
 Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
 5 hasabos példányban 7, második sor
 6, a minden további sorért 5 kr.

NYILTTEREBEN
 petit sorokként 10 kr-ért vétetnek
 fel. Kínostári illeték minden egyres
 hirdetésért 30 kr. fizetendő

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadó nevére címelve Nagy-Kanizsára hivatkoztatólagan kell megérkezniük.

Hírmegjelölés levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,” a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság, a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,” a nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület, a „nagy-kanizsai kisednevelő egyesület,” a „nagy-kanizsai tanítói járáskör,” a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,” a „n-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” a „szegények táptintézete,” a „katonai hadastyán egyesület,” a „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagy-kanizsai külvárosi bizottságának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Ipari szövetkezetek.

Nagy-Kanizsa, 1899. május 12-én.

A magyar ipar legutóbbi harminc éves történetének számos lapján jelent meg az az intéző és szinte ellopott figyelmű feljegyzés:

Segítség magadon s az Isten is megsegít! Ezzel buzdítottuk iparosainkat, a szövetkezetek létesítésére!

Megértette a jóakórú intelmet mindenki, tovább is adott unos utatlan, de magunk nem okultunk belőle. A szomszédot buzdítottuk, de példát nem adtuk. Valami magyaros kényelemszeret, a „hej, ráérünk arra még”-féle fatalisztikus fölfogás a hazafiérzést csak annyiban ébresztette bennünk, hogy prédikáljunk másoknak, de a cselekvéshez hozzáfogni — húzódtunk. Talán féltünk a sikertelenségtől, talán nem volt elég erős a bizalmunk a magunk takarékoskában és munkás közreműködésében?

Bármiként volt eddig — nem bolygatjuk a multat, nem okozunk senkit a mulasztásokért. De a jövő számára egyengetni kell a tét és mindenki nek közre kell működnie a mulasztások pótlásában.

Most már nincs ok a bizalmatlanságra, nem kell félni a sikertelenségtől.

Hízen itt van az országos központi hitelszövetkezet, melynél az erkölcsi és anyagi támogatás készen hever csak a kezünket kell utána kinyújtani és ezenfölül meg kell mutatni, hogy meg van bennünk a kellő komolyság és akarat, a szövetkezetek létesítésére és fenntartására.

Nalunk is nőttön-nőnek az igények. A viselet, az élet több és több áldozatot kíván, a régi egyszerűség és

megelégedés kihálóban van. De nem kell a pazarlás és urhatnáság rohanó divatjának hódolni. Támasszuk föl halottaiból a régi erényeket, a nemes egyszerűséget, a takarékoskást! Gondoljunk öreg napjainkra és az utáunk következő nemzedék, gyermekeink és unokáink jövőjének biztosítására. Erre a legalkalmasabb mód a szövetkezes elönyök kiaknázása.

A magyar iparos új korszak előtt áll. Nálunk is, mint külföldön, folyvást nagyobb lesz a tömegtermelés versenyé s ez ellen csak egy védekezés van: a szövetkezes elönyök kiaknázása.

A kisipart a nagyiparral szemben csak a szövetkezes képes megrédeni, mert ez megszerzi a kisiparnak a nagyipar elönyeit, hozzáférhetővé teszi a munkamegosztást, a gépek elönyeit, a közös termelést, raktározást és elárulást.

Nézzük tehát a kisipar pusztulását öbe tett kezekkel. Teljesítse mindenki kötelességét az ipari szövetkezetek létesítésének terén.

Az ipartestületek, iparos-körök járnak elől jó példával. Ez a szövetkezes, mely most utunk indul, fölvilágosított az mindenről, a mit tenni kell. Mint jóbarát, mint jártas szakember utabizgait minden részletre s az egész eljárásra nézve. Csak komoly akarat, férfias erély kell a szövetkezet létesítésére, szervezésére és türelmes vezetésre, gondozására.

Az a fáradság, amit az iparosok erre fordítanak, bőségesen meg fogja hozni gyümölcseit s a szövetkezet tényleg elő előtettét fa, melynek árnyában akik létesítették és ápolták, nemcsak megpihenhetnek, de gyümölcseit is élvezhetik.

Egy előrelátó bölcse férfi a szövetkezetek megvalósulását a következőkben foglalta össze:

1. A szövetkezet a legbiztosabb utak egyike arra, hogy az ember erkölcsi, társadalmi és anyagi helyzetét javítsa. Mivel a rendszeres munkához szoktat, az indulatokat mérsékli és arra tanít, hogyan kell az erőket jobb célokra felhasználni.

2. A szövetkezet megkönnyíti a hitelt, előmozdítja a takarékoskást, hamisítatlan árukat szolgáltat pontos súlyban s méretben, méltányos áron, ellenőrzés mellett és előmozdítja más, a tagok érdekét szolgáló intézmények létesítését.

3. A szövetkezet a vagyon aránytalan megosztásának kiegyenlítésére törekszik, még pedig nem a gazdag vagyonának megrövidítése útján, hanem a szegények sorsának javításával.

4. A szövetkezet nem sérti és nem korlátozza senki jogait. A köz- és magánérkölcse és becsületesség iskolája; az egyetértés, a bekeben, munkában és takarékoskásban való egyesülés kútjeje.

A magyar iparosnak a szövetkezeti terén meg nagyon sok a tenni valója. Ez a felhívás azt célozza, hogy a hiányok pótlásához komolyan hozzájárasson. Ne várjuk a sült galmbokat, ezek ideje elmúlt. Dolgozzunk magunk a saját boldogulásunk megalapításán.

Ezt tanácsolja és óhajtja a magyar ipar minden igaz barátja.

Gelléri Már.

A kertészet népszerűsítése.

A kertészetet a jövő generációjával úgy lehet népszerűsíteni, megszerettetni, ha már a gyermeket zsege korában, annak ápolására szoktatjuk.

Tapasztalhatjuk, örömmel szemlélhetjük gyermekeink vidámságát, ha tavaszi kiszabadulva a zárt falak közül, kimegyünk velük az üvegházba, ha kiételetünk társaságukban a virágok között mezeőre, vagy ha csak kertészeti vásárokat cserépvirággal emeljük is szobánk kedveségét.

Mily repeső örömmel nézegeti, szagolgatja a kedves, újonnan érkezett vendéget. Mily pajánul ugrándozik a zöldelő füv között rejtőzö virágok között! Nem-e öröm a szülőknek mindezeket boldog arccal, figyelemmel kísérni?

Beszélgelve sétálhatunk aztán tovább azon az úton, melyet egyrészt a dögicéző méhek s az aranyhimes pillangók, másrészt meg a természet szépségeitől boldoggá tett gyermekek zaja, reánk nézre is oly kellemessé tett.

Miután így a természet szépségeit iránt az érdeklődést felkeltöttük, úgy naponta újabb meg újabb tanítai valók akad. Fejlesztetjük, megszilárdíthatjuk a munkakedvet a zsege szivekben azáltal is, ha a kert egyik részében adunk nekik egy kis darab földeséket, melytől ők, utmutatásaink szerint egyet-mást vetessenek, ültessenek. Majd beszélgetnek a föld trágyázásáról, s ennek hasznáról, a porhanyításról, a magvak vetéséről, a palánták ültetéséről, melyeket gyakorlatilag véssük emlékeztetük. Később a kerti vetemények s a virágok neveléről, felismeréséről, természetük s hasznokról, általában szólni olyan dolgokról, a melyekre ők kíváncsiak lévén, maguk kéri fölvilágosítást magyaros tájainkat.

Ha így hitegetjük gyermekeink szívét a kertészet magvait: ha így ápolgatjuk öntözgetjük azt: ha munkára, munka által nevelünk, úgy biztos merem állítani, hogy fáradságunk meg gyümölcsöt hoz s biztos alapja lesz azon ternak, melyre törekszünk.

Ezen az alapon aztán, később felépíthetik majd önmagukat azt az épület melynek felépítéséhez szakirónk is oly sok, hasznavehető anyaggal járunk.

TOTH FERENC, tanító.

Kereskedelmi s iparkamara.

Hirdetmény. A zala-egreszgeri kir. törvényszék és a területéhez tartozó négy kir. járási bíróságnál alkalmazott hivataloslag egyenruházatának szállására a nevezett kir. törvényszék elnöke pályázatot hirdet. A zárt ajánlatok 1899. évi május hó 17-ikén d. e. 9 óráig nyújthatók be, a kir. törvényszék elnökéhez. Mírói az érdekelteket úgy meggyőzzék az értesítjük, hogy a részletes feltevések a zala-egreszgeri kir. törvényszék iratgyűjtőjében megtekinthetők. Sopron, 1899. évi május havában. A kerületi kereskedelmi s iparkamara.

Hirdetmény. A soproni kir. posta és táviratigazgató-ság a kerületében alkalmazva levő 208. posta- és táviratigazgató-ság szolgálati feladatainak szabómunkájára pályázatot hirdet. Az ajánlatok f. é. május hó 28-ikán a főnövezett igazgató-ságnál nyújthatók be. Az ajánlatok fölbontása május 29-én déli 12 órakor fog megtörténni, a minél az ajánlattevők is jelen lehetnek. Mírói az érdekelteket úgy meggyőzzék az értesítjük, hogy a szerződés feltevések a soproni kir. posta és táviratigazgató-ságnál bármikor megtekinthetők s ugyan ott a szerződés mint a megszereshető. Sopron, 1899. évi május havában. A kerületi kereskedelmi s iparkamara.

Hirdetmény. A m. kir. államasutak a vonalirészére az 1900. évből szükséges vasuti talpák szállására pályázatot hirdet. A részletes „Pályázati felhívás” kamaráknál kiváltságos helyiségben megtekinthető. Az ajánlatok f. é. május hó 27-én déli 12 óráig nyújthatók be a m. kir. államasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál Budapest, Andrássy-ut. 73. sz. If. emelet 44. ajtó. Sopron, 1899. évi május havában. A kerületi kereskedelmi s iparkamara.

TÁRCA.

Tavaszi nyár, ősz és tél. — RADÓ GYULÁTÓL. —

— A „Zalai Közlöny” eredeti tárcája. —

Olga 13 éves.

Kedves Károly! Az éles kamrában írom ezen sorokat. Befőtty gyümölcs és savanyu ugorka tanni nagy boldogtalansággal. A nagymama . . . . . ah Károly van Önnek nagymamája? Kora reggeltől kezd estig járja. „Olga megcsinálta a francia leckéjét?” — „Olga! Híj ide és büntetéskeppen olvasd fel tiszaz „Le paresseux” — „Olga ma nem szabad sétálni mennem, mert tilalmas dacra regényt olvastál.” — „Ha nem veteled a rögtön rózsaszín ruhádat, úgy egész héten át lecsézt kell ennem.” — „On tudja jól, hogy a lecsézt ki nem állhatom. Egész nap a nagymama nagy pápaszemével és egy nagy kék harisnyával, a melyen talán már száz éve köt, mellettem van, mintha csak egy tolvaj lennék. Hát még ma! Ma a nagymama megtudta, hogy mi egymással le veteztük. A mint az iskolából megjöttem, mindjárt rossz sejtelmém támadt. A szabaleány már az ajtónál fogadott és gúnyosan mondták: „Olga kisasszony, tessék az ebédelőre járni!” — Onn feltekintek a nagymama, a nagymama — atyám rendkívül dühös volt. Anyám egy tekintetre sem méltatott és a nagymama

görcsösen forgatta kezében a harisnyát. — „En úgy éreztem magamat, mintha a kötöttül egymásután szivemben megforgatta volna. „Olga, te irtad ezeket a leveleket?” — kérdezte atyám. És megremegtem, elhalványultam és egy szót sem tudtam szólni.

„Anyám,” mondá atyám, a nagymamához fordulva, „büntesd meg a rossz gyermeket érdeme szerint. Avval a kölyökkel majd elszámolok magam.” Ah Károly, én most a nagymamának, legnagyobb ellenségemnek ki voltam szolgáltva. En bár a legborzasztóbbra is el voltam készülve, hogy egy kolostorba zárnak, hogy egy kriptába temetnek, csak arra az egy büntetésre nem gondoltam, a melyre a nagymama elítélt — hogy az éles kamrába zárjuk. Oh a csunya, a rossz nagymama. Hogyha Önnek kedves Károly büntetéskeppen kukoricán kellene terdelnie, úgy emlékezzen meg a boldogtalan Olga-ról, a ki a nagymama zsarnoksága következtében az éles kamrában fog meghalni. . . . .

Olga 16 éves.

Kedves barátom, Isten Önell! Remegő kézzel írom e sorokat. Még ma a nagymamával a falura utazom és valószínűleg többé nem látjuk egymást soha. Szegény Károly, sejtjem mi fájdalmakat fog okozni Önnek e levél. A nagymama föledzte szerelmüket. Hanem Istenem, nem lehetett volna Ön elővigyázóbb? Miért sétált? leguagyobb hirtében ablakom előtt? On Önt jól láttam, de a nagymama is. Méltányom szerelmének

ezen jelét és szívmegindító erősebben dobogott, ha Önt láttam, de a nagymama nem érti meg az Ön lelkének nagyságát. Ma végre megtörtént az, a mitől oly soká féltém. A nagymama megtudta, hogy mi egymást szeretjük. A levelei árultak el. Tudja hová dugtam el a leveleket? Ön bizonyára ki fog nevetni. Kalapomból belsejébe. Így azokat mindig magammal vittem és titokban nevettem, midőn hazajövök ruháim zsebei, valamint íróasztalomat főkjázt keresztül kasul forgatva találtam. Tudtam, hogy ezt a nagymama tette, mert egyszer felálomban láttam, a mint a nagymama zsebeimben azok után keresgél. Látja az ön oktanlan cselekedete felkeltötte gyanúját. — Oh az áldott nagy kalap. Hígyje el nagyon rosszul állt, de szerelmémért szivesen meg-csunya is voltam. De ah ma délután a mint a nagymamával sétánkról hazajöttem, egy szőrlomb magával sodorta kalapomat. Jédségemben majd meghaltam. — „Oh nagymama! a kalap,” kiáltám kétségbeesetten, „el vagyok veszte.” A nagymama rám nézett nagy szemével és nem válaszolt. A kalapot egy bordár felvette és elhozta nekem. A mint hazakerestünk a nagymama, a ki a kalapot mindig szemmel tartotta így szóla: „Olga add ide kalapodat.” El voltam árva!

A családi tanács kimondotta az ítéletet — utazom kell. Hígyje el Károly, hogy ha száz nagymama száz harisnyával és millió kötöttjével bözének és szerelmünk közé tolnakodna, úgy mégis örökké Önt szeretném. . . . .

Olga 20 éves.

Uram! sorsom el van döntve, a nagymama győzött. Nőül kell mennem ahhoz a férhez, a kit nem szeretek. Feljöttén el. A nagymama nagy egoista beolajosa szüleimre korlátlan, mert a vagyon az övé. A nagymama nem enged meg, hogy az ön felesége legyek; a szegény eljegyző nem felel meg izlésnek. En azonban a küzelemben már elfáradtam. Oh a nagymamák kegyetlenek!

Olga 60 éves.

Tisztelt Uram! Önnek bátorsága velet unokáimnak, Vilmaának, szerelme levelet írni, a mely azooban szerencsémre lozambe került. Nagy érdeklődésemre olvastam belőle, hogy Ön abban engem „sarkány”-nak, „százéves harisnyának” nevezett. Azt gondolja nem vettem észre, hogy minden nap Vilma ablaka előtt sétál? Hogyha Ön azt gondolja, hogy nem vagyok éber, úgy nagyon csalódni, mert egy nagyanynak szeméi élesek. En jól értesültem afelől, hogy Önnek sikerült unokám fejét elcsavarni, de levelezésre csábítani. Ah! a mai fiatalok erkölcsi rettenetesekek! Oh az én időmben! És most engede meg, hogy én Önnek unokám helyett válaszoljak. Mi Vilma nem egy éhenkorász hivatalnoknak szántuk. A meddig én élek, unokám nem lesz az Ön neje. A nagyon felett én megidegtem és fiam mindenben követ tanácsaimat.

Tavaszi hangulat.

Hullatja leletét az idő végső fája. Terve hatálmán rétegek alja: Éz ez azart jártam; thőndre megálltam

Arany János

Igen, ha künn járok a szabad természetben, minden léptem-nyomom „tündöve megálllok”, akár a tavaszi napsugár kialsalta levelek zizegének meg lábaim alatt, akár az őzi hervadástartól sárgult, susogó régi levelek takarják az ösvényt s habár nem is tudok habhatatlan regét megírói arról, mit egy-egy „leletlen irva találok”, de lovasni letudom mindenikérlő a természet örök szépségét, az Alkotó nagy hatalmát; s midőz, mit a természetben látok és hallok, balmulaba ejti lelkeket, alig megfogható cundás szépségével.

A természetben a szülletés, zserelom, hálal, minden cupa illuzió, ószahang, esztétika; ezért nem tudom megérteni, miért nevezik naturalisztikus iránynak azt, a mi mindenben a rutát, az ocmányt az undorított kereszt, találja és írja le, mikor a természet s maga mi-voltában maga a szépsézet.

Ilyen reflexiók kelnek lelkemben, ha mezőn, terlen barazgok, ha a pacsiarta dala bele trilléza szivembe a kikelet örömet, s ilyen thőndésebbe merülve, kegyzenített megállásra egy kis virág, melyet eltaposok, ha még egyet lépek s mely vadvirág létére oly szépséges virág-ágyagelyt képezve, ha kultiválások kertjeinkben, hogy bármely legkésőbb szegélyvirágunkkal versenyre kelbet.

Kimutatás
a kamara 1898. évi tényleges bevételeinek és kiadásainak.

Table with 2 columns: Description of items and their values. Includes 'Pénztári maradvány 1897. év végével', 'Iletékek felbontás', 'Kamat jövedelem', etc.

Összesen: 34277.35 1/2

Kiadás:

Table with 2 columns: Description of expenses and their values. Includes 'Lakbérkamara helyiségeiről', 'Évi tisztizetése', 'Irodaszerre', etc.

Neve csunya: varju mák! Egy édes nevet érdemelne az a növények és ő cseveivel emlékeztető tempozöld leveleivel, melyek erős, zöld, vöröses árnyalt indákon állanak...

A virágok körülbelül akkorak, mint a Godécia virágai, alakja is hasonlítanak kissé hozzá, de nem 4, hanem 5 levélkéjük van...

A virág nem tartós, egy napig é csak akár a Convulvulus, de folyton új és új nyílásokat hoz s a kapzala alak magtokok igen dicsérek, a miat a felettök félig zárt kehelylelekekből kikaodkálnak.

Mesriky-Szalay Atic

Table with 2 columns: Description of items and their values. Includes 'Hivatalos ruha átalánya', 'Előre nem látható kiadásokra', 'Fizetés előlegeire', etc.

Összesen: 16712.28 1/2

Tanár urak a szépirodalomban.

Komolykodni nem igen szerettek. De hogyha ráfanyalodom egyszer a tudományra, letéve a meseiő pennát: igen sok olyan gondolatom támad, a mit már ma meg sem lehet írni, mert nyomban agyonvernének. Péntek hat a nagybecsűl és szeretet irodalom jut eszembe, a melyeken mi öltünk legnyogabbakat, vele foglalatokdók és öt szivünk melyből imádkó. Való azonban, hogy ugyancsak minik gyvnyuk azok, akik dorongot ragadtunk azokra, akik az irodalmat bántják.

Hát így megvolnánk békességgel: udvarolagunk szép fiatal lánykánk és libegő szoknyafodrai körül epedre ugrándozunk, így töltvén a napokat. A mesebeli szép fiatal leány mindenlünkre rászólyog egy szer-egyszer: némelyikünknek meg is simogatta a haját. Fiatalok és vének, beteges és agasztánok éreznek melegséget a szívük tájkán, a szép leány mosolygására. És a számos szavallók között nagy a háború állandóan és nagy az öröm Izraelben, ha a kacér hölgy valamelyik állandó udvarlóját kidobja az ajtón.

Hát hiszen háború mindig volt és amit én ismerem e fajtát, lesz is mindig. Az állandó badviselésnek érdekes és mulatságos részlete az a mezei esztárosas, a mely legujjabban a diplomás irók ellen irányul.

A tisztelettel alulított semmiféle diplomámról nem rendelkezik. Sajnálni ezt csak akkor lehetne, ha a kegyetlen véget egyszer úgy a falhoz szoritandó a szegény halandót, hogy jobb hian, dijkun állást volna képtelen vállalni a fővárosnál. Egy szegényes javadalmasú tisztviselő ember ha valami diplomára tehet szert: boldogan vállalna tanári állomást akár a Barcsay-utcai gimnáziumban, akár a kereskedelmi akadémiánál. Azonban én ezt meg nem tehetném akkor sem, ha volna diplomám; mert igen szeretem a magányosságot és boldogságot.

Találjonk meg nem jól kezdtem ezt a dolgot. Ott kellene kezdeni, hogy vannak a mai irodalomban férfiak, kik részint semmi tehetséggel, részint nagyon kevés rátermettséggel, ellenben tanári diplomával ügrendoznak a szoknyafodrok körül. Ezzel pedig nem azt akarom mondani, hogy tanári diploma nélkül lehet ügrendozni. Ellenkezőleg: jó a diploma az ügrendozáshoz is, meg a kenyérkereséshez is; de nem föltétlenül jó dolog, hogy valaki írva legyen.

Boldogult Náci János úr a kórmörmre átna a lényával ennel a paszussal és rámkialtana a szürke szakállából: — Kutya-kutyánszki, fogd be a szádát, számár, és tanuld meg, hogy mindenféle irodalmi műfaj között leggyönyörűbb a chria, a mit te sohasem fogsz írni tudni. Ennyi elég is bevezetésnek.

Méltóságos Gyulai Pál úr, méltóságos és nagytiszteletű Szász Károly úr és még sokan a méltóságos és nagytiszteletű urak közül sohasem fogják megérteni azt, hogy fiatal tanárjelölteknek nem okvetlenül szükséges, szépirodalmilag munkálkodni.

Fájdonk, az egyetlen Beöthy Zsolt öngyásága nem képezhet még ma (?) sem — a tudományok nagy előhaladtóságának századának — hivattól iromberek. Az egyetlen adhat diplomát és puba kenyert; de nem adhat irói tehetőséget még akkor sem, ha a jelölt úr nagyon kitünően felelt is meg a hozzá intézett kérdésekre. Es, valami csodálattalans különös ez: a fakultás nagytinkintű tanárai nem győznek bár eleget csodálkálni, évtől-évre nagyszürű szép-irói exportot szállítanak szűzjeit az országba. A szálitvány minden egyes tagja Gyulai Pál szívt és Szász Károly eszmejét és Vargha Gyula költői tehetőségét vízi hosszú sereket kabátja alatt már évek hosszú sora óta a pályán azért maradt annyit kevés e dolgozóból a tulajdonosoknál odahaza.

A tanár urak munkálkodása irodalmilag a legtrikább esetben át is sikerrel. Az utjamom, el-udánm számlálni azokat a tanár urakat, a kik gúnyképen és keresztképen kapták a diplomát, hogy tanároknak neveztesenek egész életükben és sok gúnykát és lenézesnek legyenek ezáltal a többi diplomások részéről.

A tanári értekezés igen becses dolog; de irodalmi értékük nem igen nagy. És többé-kevésbé nem emelkedik felül az értekezés nyóvájon se a sok regény novella, vers és egyéb szépirodalmi termék. Egyéb tudományokat nem igen értek; de szépirodalomban vágók egy keresést és így meglehet, hogy a tanár urak az én tudomom kívül másfél-munkálkodnak irodalmilag. Szépirodalomban semmi esetre sem. Vagyis, ha az akarat nagyon is eléggé megvolna: azonban hiányzik a munkálkodás sikeréhez sok minden. Így többek között az is, hogy soha sem tudják levétközni az iskolai hangot és a professzori pózt.

A versolvasók és egyéb szépirodalmi termékek olvasói pedig ezt nem nagyon szeretik. Meglehet, hogyha a tanár urak szaporaságukkal és fellépésük biztosságával a szegény, diploma nélküli ördögök végkép kivernek az olimpuszról. Akkor a fiatalasszonyok mind apácáká léptek elő és olvasmányukban keresni fogják a fellemelő momentumot. A fellemelő erkölcsi momentum igen szép dolog így olvasmányban, legtöbbször azonban vigtellenül unalmas.

Tulajdonképen csak annyit akartam megírni, hogy a tanár urak a szépirodalmi buzgón munkálkodnak. Végletlenül restellenem, ha valaki kenyéririgységgel vándolna engem. De el nem halgathatom, hogy engem egy esőpöpet sem érint kellemesen az, hogy a tanár urak úgy érzik, hogy a diplomával egyuttal felsőbb izlésben részestelnek Apollótól, a mely intes a versek és regények berkei felé vezérli őket. Igen sok felszeg és tehetségnélküli ember köszönheti Gyulai Pálnak, a mely életében igen sok gúnykát és csipkedésnek van kitéve. En nem kívánom elilitani a tanárokat az irodalmi pályától; de megparancsolni sem akarom nekik okvetlenül a rálepett ama dícsőségek felé vezető ösvényre. Ha valakiben rátermettség van az irodalmi hivatásra, akkor mindegy az nekünk, akár tanár, akár puceer. De ne követeljék azt a tanár urak, hogy mi levegőt a ka'apunkat, földig hajoljván és elismerést szórván, mint fehérruhás szűzek az ibolyát, ha a tanár urak azért munkálkodnak irodalmilag, mert oklevélük van. Es főképp pedig ne akarják monopolizálni az irodalmi hivatást, mert hisz ez ugy sem lehetséges.

Az öreg Villiam csak egy részeges vándor komédiás volt és sok szép dologokat összeirdogált. Szűzeszeink azonban nem irnak mindnyájan drámákat, esküdvén hogy Villiamra, a ki óta különben kiünt, öreg a szűzeszeink irni nem igen tudnak. Geóthe Jánost Parkast senki unalmas vén németnek tartják, ellenben miniszter volt — bár valamiképp sejtett az irástudomány felől, azt mindenki bevallja. Es lám a miniszterek közül bányan nem tudnak megírni Faustot! Prém József doktor viszont több tiszteletreméltó munkával gazdagította már irodalmunkat. Foglalokására nézve tanár ur, De, ó jsi, doktor Prémben eszmadhat fogtam, mert alliteráció alkalmazásával nem csak azt lehet kiüntetni, hogy a tanárok nem mind

doktor Prémek, hanem azt is, hogy doktor Prém József sem doktor Prém József tulajdonképen. Mert irni ő is csak akkor tud, ha a vigadó köuercet Berlioz Hector karnagy dirigálja, a ki pedig régen megért az Urban.

Méla akkordnak, a melylyel a Névy László tándr or tankönyve szerint az irodalmi műveket befejezni kell, alkalmazom egy ismert öreg költőnek óhaját, a ki ugyan sok rossz verset írt; de emellett sarokháza volt, mint a jó költők szokták tenni.

Ó, bár előné Perce Dániel a kis-kapuzt aligmúziumból és szétverné ezt a fránya újságíró hada: szatavál...

Képzeliük el, hogy Perce Dániel előjt az aligmúziumból és mindazokat bőrtörövetik, a kik nem mutatják fel a diplomájukat. Legyen ez jó — méla akkordnak. Szilveszter.

HIREK.

Kimutatás! A nagy-kánizsai rom kath. felső templom javára adakoztak: 1899. január 1-től — május 4-ig. Virula József gyűjtése: Csizmadia ipartelepület 100 frt, Logár Ferenc 30 frt, Németh János 10 frt, gr. Samu József, Virula József, Varga János 5-5 frt, Horváth József 7 frt, Reithoffer János és neje 4 frt, Dreven Antal, Varga Imre 3-3 frt, Hilc Lajos, Sárezt, Győrfy, Purger Márk és neje, Tarek Géza, Takáts József 2-2 frt, Novácky Imre, Horváth M. József 1-1 frt, Varga Sándor, Gizella Margit, Prilker Gyula 50-50 frt. Összesen 186 frt. Dr. Szigethy Károly (1 részlet) 20 frt, N. N. 10 frt, Névtelen 1 frt 70 kr., N. N. 1 frt Zala megyei gazdasági takarékpénztár 50 frt, Bekics Gusztáv felolvasása tisztá jövedelmének átengedéséből (Hertelényi Béla által) 108 frt 2 kr., Virula József gyűjtéséből 186 frt, Dézslai takarékpénztár óns. Szövetkezete 1898/903 évi tagjai 4 frt 61 kr. Összesen 381 frt 33 kr. Eddig befolyt összesen 12454 frt 13 kr.

Nagy-Kánizsán, 1899. évi május 4. EPERJESY GABOR, b. penzt.

A vármegye közgyűlése. Zalavármegye törvényhatósági bizottságának e hó 8-án tartott rendes közgyűlése a tagokat — dacára annak, hogy a tárgyszorolat nem igért szennációt — nagy számmal gyűjtötte össze. A gyűlés lefolyása meglehetősen egyhangu volt: nagybör érdekeltetés csak a vármegyeház felépítésének kérdése s a helygimnáziumnak az árvaszék hátralekainak feldolgozása tárgyában a törvényhatósághoz intézett leirata keteltetek. A közgyűlés egy óráig tartott ért. Dr. Jankovich László gróf a közgyűlést megnyitja. A pótlárügyorlat felolvasása után a jegyzőkönyv híteleitől kiküldetnek. A vármegyei árvaszékkel kereskedésben levő aljegyzői állásra a gróf Sathányi Ernő, Herlelendy Ferenc, Szűcs Dezso, Barca László, Eperjessy Sándor és dr. Gyömörey Vince b tagokból megalakult kijelölt bizottság Papp Ferencet jelölté, a kit a közgyűlés egyhangulag megválasztott. A tárgyszorolat 2-17 pontjai alatt felvett számadásokat a gyűlés jóváhagyta, s a számadások kiváonatait a helygimnáziumhoz felteljesített. N. Kánizsa r. t. város gyámpeztári számadásai ellen észrevételek merültvén fel, azokat a városnak pótlás végett kiünti rendelte. Egyhangulag kimondta a közgyűlés, hogy Szell Kálmán miniszterelnök, Percezl Dezso volt helygimnázium és Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszternek a vármegyebe intézett leirataira felirataiban válasszon.

A vármegyei építkezés tárgyában a kijelölt bizottság jelenli, hogy a régi épület legnagyobb részének lebontása után az összes épületeknek kőmeletre emelése mutatkozik legelőszérűbbnek. Az építkezés költségei 84080 frt 12 kr-ra s illrete a régi anyag értékesítéséből befolyó összeg lemondása után +0.400 frtra ragnának, a mely összeg akként volna fedezendő, hogy a házi pénztár tartalékajából 6362 frt 23 kr., a vármegye tulajdonát képező

Zala-utcai ház (központi fűszelgábirói hivatal) eladása által befolyó 5-6000 frt s a gyámpeztári tartalékajából 12000 frt az építés céljaira fordítandó; a főispáni lakás évi 1000 frt bérének terhére 20000 frt törlesztéses kölcsön véteték fel; az ezeiken felül szükséges összeg pedig oly formán nyerhetne fedezetet, hogy a gyámpeztári tartalékajal át a megye irazgatási költségzeihz évenként fizetett 13:30 frt az építés céljaira s az állami javadalmas terhére 3-5 évre leendő átengedése a miniszterium útján kieszközöltessek. A közgyűlés a bizottság előterjesztést egyhangulag elfogadta s ily értelemben fel fog írni a helygimnáziumhoz, hogy az építkezést lehetővé tegye.

A helygimnáziumnak az árvaszék hátralekainak feldolgozása tárgyában a törvényhatósághoz intézett leirata felolvasatán Szűcs Jenő és Barca László biz. tagok indítvány folytán egyhangulag kimondja a közgyűlés, hogy a miniszter azon ítéletet, mely szerint az árvaszék tagjai nem kellő közlésség tudással egykezenek a régi mulasztások és hibák helyrehozására s a hátralekók feldolgozására, tulszorgalommal tartja esztől feliratot intéz a helygimnáziumhoz, a melyben hangsúlyozza, hogy rendkívül intézkedések nem tart szükségesnek s hogy a törvényhatóság az árvaszék tevékenységére felettébb fontos és hírv ellenőrzést gyakorol.

Alapszabályi jóváhagyás. A helygimnázium a nagykanizsai Hungaria-sportegylet alapszabályait a bemutatási zároszókkal ellátta.

Járványos betegségek a megyében. Szepes, Pókafő és Z. István közegyekben a kanyaró járványserüleg föllepett, amiért a fűszelgábirók az iskolákat bezárták. — A hadgyakorlatok Az ezen évre tervezett nagyszabású hadtest gyakorlatok Magyarországon elmaradnak s csak a 4-ik hadtest keretén belül lesznek hadostály gyakorlatok, amelyek Budapest környékén fognak lejfolni. Ez idén tehát hiába várjuk Ö Felséget Zala megyébe s a muraközök is megnyugodhatnak, mert csendes falyukat nem veri fel a háború játék ágyúdojára.

Halálhöz. Egy gyengéden szerető, gondoskodó anyától ragadta el a kegyetlen halál érte legzsebb virágában lévő szerettet gyermekét. Öv. Dobrovics Dömötörné, szül. Csók Helena viselt a mély gyázt, mely őt fínsák, Dobrovics János joghallgatósok haláláért érte. Öv. Zsigmond fölytán rajongó anyai szeretetével összes meleg érzetét gyermekeire pazarolta, azoknak élt, azoknak öröme képezte az ő boldogságát. — Es íme a nagy kaszás épp legkedvesebbjét, dédelgetett kedvencét vágta le 24 éves korában. Háromégy évvel előzőt férközött hozma a tódvőz átkos csírja és azóta szenvedett, sorvadott észrevehetőn. Hiába keresett enyblést a délvideki Arco balzsamos egy alati, hazajött édes anyjához meghalni. — A család a következő gyászjelentést adta ki: Öv. Dobrovics Dömötörné, szül. Csók Helena mint anya a saját, s gyermekei Milán, Péter, Helén öv. Popovics Dömötörné és Sándor nevében fájdalommal szível jelenli fejteltetelen, jó fia, illetve testvérük D. Dobrovics János joghallgatósok f. évi május hó 6-án d. u. 4 órákor életének 24-ik évében hosszú szenvedés után törtétezt gyászos elhunytát. A szerettet elhunyt földi maradványai f. évi május hó 8-án d. u. 3 órákor fognak a görögkeleti egyház szertartási szerint beszereltetni s a helybeli görög keleti szerkesben örök nyugalomra tetetni. Kelt Nagy-Kánizsán, 1899. május hó 6-án. Aldás és béke lengjen a legjobb fű és testvér porai felett. A temetés a kőrszéneg impozán részlete mellett nem vége.

Eszküvő. Armath Gusztáv magánhivatalnok e hó 7-én vasárnap tartotta egybekelési önépítéké Kaho Berta kisasszonyval, helyben.

Felbírás. A Magyarországi Munkások Rokkants-és Nyugdíj-Egylete 1893. március 5-én alakult meg oly célból, hogy a szegény munkásoknak, ugyintén a kisiparosoknak és kisebb hivatalnokoknak is alkalmas legyen jövőjük biztosítására. A csekély beti illetékek még a legszegényebb munkások is megkérhetik, s ha egyáltalán nem tagjai lesznek

Selyem-básztruha
8 frt 65 krtól egész 42 frt 75 krig egy teljes öltözékben való szövét, Tussors és Shantungs
valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín- és árnyalatban stb.)
Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabérlő, vámpmentesen s házhoz szállítva.
Minták postafordultával.
Magyar levelezés. Svájcha kétszeres levélbélyeg ragasztandó.
Henneberg G. selyemgyári, Zürichben
(sz. a kir. udvari szállító).

agradalom nélkül nézhetőek a jövő elé, mert ha a kegyeret keressz szerszám... alatt tartott választmányi ülésében elvben elhatározta, hogy a szegényorsz...

Vásár áthelyezése. A kéremkedmi miniszter megengedte, hogy Sárosban...

Két szabályrendelet. Két szabályrendeletet küld szíjjel a városi tanács, mely szabályrendeletet 177. §-ban...

Nagy idők elő tanult. Hetfői nap volt; gyönyörű májusi reggel. Még homály borult a földre és eltakarta a láz...

Cirkusz. A színeszet után mind jött egy más kedvelt szórakozásban lehet örömet városonk közönsége. — A „Victor”-féle nagy sátor cirkusz fog...

Vendégcserepek. Kalmár József a „Magyar színház” tenorisztája, ki mint rezervista tartózkodik városunkban, ma este fog a „Báymagister” című operet...

Filár-egyesület. A nagy-kanizsai Izs. jót. Négyelet kebelében egy újabb fők-egyesület van alakulóban. Az Izs. jótékony négyelet, melynek kezdeményezése...

csendőrségnek e hó 6-án sikerült a jó-madarat elcsipni. A magyar kir. anyakönyhivatal.

Halálozások: 7-én Dobrovits János görög keleti joghalgató 24 éves (tűdővez. 8-án Knausz Anna rk. 3 óras kora szűtött, Seidl Ágnes férj. Weigang Jánosnak rk. 78 éves agkori végkimerülés, 9-én Svetics Anna férj. Gyurics Imréné rk. 34 éves influenza. Dolmányos György rk. 7 óras kora szűtött, 10-én Dávid Rozália férj. Tisler Györgynek rk. 18 éves tüdőgümőkör. Weigang József rk. nyugalm. tanított 86 éves agkori végkimerülés, Benecovics Emilia rk. 7 hónapos tüdőhurut, Kálóvics Ferenc rk. földmives 30 éves tüdőlob Barayai Szilárd rk. 5 éves tüdőgümőkör, 11-én Szilárd Ignác rk. 16 éves 63 éves gennyes tüdőgyulladás, 12-én Piskander Anna rk. 15 hónapos tüdőhurut, Szendrő Katalin rk. 6 éves tüdőhurut.

Születések: 7-én Szűcs Luce rk. 6 éves Erzsébet, Horvát János rk. csonagyári munkás Mária 8-án Varga János rk. molnár segéd János Pusztay János rk. mozdonyvezető Anna, Varga György rk. földmives Rozália Buncsom István rk. földmives I. tánc. 9-én Dolmányos György rk. földmives György, 10-én Kohn Jakab rk. magánhivatalnok Fűzöp, Sebők József rk. hűvös őrmester József, Zuffall Adolf rk. vasuti forgalmi tiszt Sándor 11-én Gáspár Pál rk. kömives István, Anek Ferenc rk. földmives Sándor, Steiner Adolf rk. ügynök Árpád, Wappel József rk. kömives József, Messner Frigyes rk. mozdonyvezető Karoly.

Házasságok-kötöttök: 6-án Kocsis József rk. vasuti kalauz Skodacsek Máriaval, Novácki István rk. csizmadia mester Magyar Erzsébettel, 7-én Arthut Gusztáv jr. keresk utólag Káhn Bertával, Kálóvics Karoly rk. földmives Dani Rozáliával.

X Hangverseny. Egy halljuk, hogy dr. Reik Róchárdné egy biroves bécsi énekesnő közreműködését megígérte. E hó folyamán rendezendő hangversenyt, melynek tiszta jövőidele humanus célokra fordítatik.

X Ma nekem, holnap neked. Már többször említettük, hogy a szerencse sokaknak jójövét megváltoztatta. Amint értesültünk egy budapesti bankház eddigi több mint két millió forintot fizetett ki megbízóinak 100.000, 90 80, 30 ezer koronás nyerevényekben. A most kezdődő osztálysorsjátékot olvasónk figyelmebe ajánljuk ezen cégal, mely szerencsésénél, szoliditásánál és megbízhatóságánál fogva amenny is nagy bizalomnak örvend. Ez a cég Török A. és Társa bankháza Budapestben, mely a beérkező megbízásokat pontosan, gyorsan és megbízhatóan teljesíti. Az első osztályú sorsjegyek 3 frt, sorsjegy 1 frt 50 kr., sorsjegy 75 kr. Sorsjegyek bevásárlásánál Török A. és Társa budapesti bankházai, Váci-kört 4/a legmelegebben ajánljuk.

— A mint a tavaszi tavórnagy beköszön gondok támadnak tavasi öltönyök iránt. Ép úgy mint a természet, az ember is szépnek érzi, hogy új ruhát öltözzön magára. Ha csak a drága pénz lenne! De soha becsulunk, csak meg kell próbálni a Riemenbergi posztógyári raktár Franz Rühwald Solne hozassunk mintákat. Mindenki csodálkozik fog a szövetek olcsósága és jóságá felett. Mai számunk megdíjnyelőben van egy levelező lap esatolva, melyről szükség esetén tessék kitöltöni.

Színházi hét. F. Csütörtökön ebő 4-én „Nebántsvirág” című közkedveltségű francia operette került előadásra kis számú közönség és üres karzat mellett. Bizonyára a kedvezőtlen időjárás tartotta vissza a közönséget. Az öttöröknek azonban volt alkalmuk gyönyörködni Léva y Sárkita (Jenise) temperamentumos, kedves játékában, mely őt a közönség kedvencevé teszi, amit az is bizonyít, hogy az első felvonás után szép virágkoszárral ajándékozták meg. Tiszty (Celestin) erős komikuma megetté ma is hatását. Jók voltak még Nagy (Gruagy) és Sárközy (Loriot, őrmester).

Pénteken ötdöször „Aranykoldom.” Szombaton általános bérletdíjnyelőben „A Gyurkovicsek leányok”-at láttuk új előszór. A színházi terem szülőfőszék megélt Harozg Ferencnek „A Gyurkovicsek leányok” című regénye már évek óta mulattató vígj. olvásmagy. Mint jó ismerősöket szivesen fogadtuk őket a színpadon is. A közönség jók mulattott az

élelmes mamán és az elmés helyzeteken. A mulattató színmű jőzőben megélt epizódok sorozata, egy-egy leány férjhezmenetelének története. Horaki Feri fogadást tesz a negyedik Gyurkovicsek leányával. Micivel, hogy férjhez juttatja három idősebb nővérét, a mi meg is történik és akkor utóljára ő is elveszi a nevediket. A Gyurkovicsek leányok jó hírnek mefeleltet különböző Léva y Sárkita (Mici) és Tubyly Klementin (Zatalin) Jól alakítottak Kövy Juliska (Ella) és Kövy Kornélia (Sári). A férjhezvételben Halmay (Horka), Nagy Gyula (Radványi ezredes) kapta legjobbat tapaszt. A többi szereplők igyekezetével jatszotak. Derültséget keltett Palotay Semmesy szerepében.

Hétőn rőszelőadásul „A falu rozsza” című népszínművet adták, egészen telt ház mellett. Az előadásról nem sok jó mondhatunk. A színpadon Finom Rózi szerepében Halmay volt legkedveltebb, kitől mindenesetre igazabb Finom Róziát látunk volna és kinek magyar nőti is létezőbb hatást érték volna az mint Léva y Sárkita, kinek csak széles villogtak kelőképpen, de előadásában és arcjátszában nem volt az a hevesvétel, „az a teremtette” menyecske, kinek nyelvtől f nek a falubeliek. Hiszen ha megéledtőt is, vagy ha haragóv lelkét öntötte ki nyelvél, akkor is csak úgy tud fel az ő mindig kedves arcával, mint ha csak tréfálna. Terci szerepe keltett volna Léva y Sárkita, Sárközy (Góudör) nem volt mindig tiszta az éneke. Nagy Gyula (Feleld) is jászott elég ügykezettel. A nő szereplők közül csak Tubyly Klementin (Boriska) jászott a kellő igyekezettel és hatással. Tiszty (Gonosz, bakter) mindig határozta tudja készpénzt a publikumot. A többi szereplők nem sokat rontottak az előadásra. A színetek körben alkalma volt a közönségnek egy helybeli zenész Horvát Magda nevű 11 éves leánykájának igazán szép csibulomjátékában gyönyörködni.

Szerdán „Nán” volt műsoron, Follinus pályanyertes népszínműve, mely előadásra szintén megetté a színházi terem. Halmay (Nán) művészi játékával és gyönyörű énekekkel dalaival, sok tapost aratot. Minden egyes énekművet megkeltelt ismételné. — Tiszty (Kreicz Mihály) és Palotay (Szepi) légyőség sváb paraszotk voltak, különösen tetszett Halmay-nak előadót sváb táncok. Sárközy (Jósi) nagyon rokonzenes volt, Rédey (Bódi), Nagy Gyula (Szilárd) igyekezettel járultak hozzá az est sikeréhez. Tubyly Klementin (Rózsa) a legművészebb alakította a naiv, magát művelten képzelő falusi leánykát, ki konverzálnai helyett azt mondja konzerválnai. Halmay (Sándor, jószág) ügyesen elődött szerepében sokszor megnevettette a közönséget. A többi szereplők is megkelték helyüket. Csütörtökön délután „Goldstein Számi” ment nem nagy publikummal. E té Millicker operettje „A koldusdík” adatot, látogatót ház mellett. A zenekar két taggal szaporodott, ami mindenesetre kellemesen lepte meg a publikumot, habár még sok hiányzik az orchester teljesítéséhez. Halmay (Laura) ez este nagyzerűben csillagolata briliáns énekművészetét. A hanglétra legmagasabb fokán is épp úgy tisztán, csengő hangban énekel mint az alóbb regisztrerekben; a közönség művészes tapsal honoralra az igazi művésztől. Léva y Sárkita (Brouissalva) mint mindig ma is tetszés aratot. Rédeynek (Rimanovskij Simon) ma ismét alkalma volt éneketekézt bemutatni. Meg van nála a kellő hanganyag, de elég érzelmet nem tud még énekebe önteni. Sárközy (Jananczki) is hatásosabban énekel népszínművekben. Nagy Gyula (Olendorf ezredes) ma kitűnő volt a „spongya” referál kupli nagy derültséggel keltettek. Tiszty (Erzterich) nagyon mulattatót adta a szász iraváldust. P. Nagy Linda (Novalvaszko grófnő) szintén jó volt. A többi szereplők is igyekeztek. Elisemesebb kell adóznai még Palotay karmesternek ki igazi bével és nagy tudással dirigálta az operette énekeirezt.

Table with 3 columns: Station, Time, and Price. Includes rows for Budapest, Bács (Wien), Z. Eger, Pragorbf, Csáktornyas, Gyékényes.

Table with 3 columns: Station, Time, and Price. Includes rows for Budapest, Bács (Wien), Z. Szt. I. I. Pragorbf, Csáktornyas, Gyékényes.

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcsfák öntözése és trágyázása nyáron.

A gyümölcsfák többnyire csak telen tisztogatók, meszeszik és trágyázzák; ez az oka, hogy a letelek meggyérődnak, s hogy meg az egészséges gyümölcs sem fejlődik jól. A fiatal fák tápanyag hiányán tönkre mohtenek vagy snyigiadni kezdenek, azért különösen az újonnan ültetett fészkákat nyáron át is öntözni és trágyázni

IRODALOM

— A bűnös. Nagyzerű problémát fejtget egy érdekesítő regény keretében François Coppée, a világhírű francia költő. A nagy francia író e műve most jelent meg Léva y Sárkita kiadó fordításában az Egyetemes regényír piros kötetek sorozatában, ára két szép vászonkötésben 1 frt. — Kiadja Singer és Wolfner.

"DUSTLESS BUDAPESTI PADLÓOLAJ"
 legjobb nagyforgalmu helyiségek részére:
 Uzielhelyiségek, kávéházak stb.
NINCSEN POR TÖBBE.
 12 méterhez 1 kgr. olaj szükséges, 60 kr.
 Pósta-csomagok 5 kg. 3. — frt.
 Budapest, IV. Kerület, Kerekes-utca 6
KRAGL F.
 Képviselő: ARMUTH SÁNDOR, NAGY-KANIZSA.

7060/tk. 898.

HIRDETMÉNY.

Orosztony község telekkönyvei birtok szabályozás következtében átalakítottak, s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. — az 1889. évi XXXVIII. — s az 1891. évi XVI. t. cikke a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, — az 1892. évi XXIX t. cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:
 1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t. cikk 15. s 17. §§. alapján — ide értve c) §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t. cikk 5. s 6. §§. aiban s az 1891. évi XVI. t. cikk 15. §. a) pontjában felsorolt kiegészítéseit is — valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cikk 7. §-a, s az 1891. évi XVI. t. cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t. cikk 22. §-a alapján történt törlek-érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt 1899. évi november hó 15. napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett — hátrányára nem szolgálhat;
 2. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cikk 16. s 18. §§. ainak eseteiben ideértve ez utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. cikk 5. s 6. §§. aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1899. évi november hó 15. napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;
 3. hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülömben azok, a kik az 1—2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. évi XXIX. t. cikk szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cikk 16. §. a) alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatóságokhoz hat hónap alatt, vagyis 1899. évi november hó 15. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltja után az átalakítások közébejött téves bevezetésből származó bármiféle igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik hiteseítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, vagy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

A kir. tvszék mint tkvi hatóság.

Nagy-Kanizsán, 1898. évi november hó 16. án.

GÓZONY, kir. tvszéki albiró.

A legjobbban bizonyított HÁZISZER. — mely az emésztést szabályozza, rendszeres vékonykést eredményez, a megromlott és hibás véralakítást elaltatja, a mi az egészség fölfeltétel, gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágytalanságot, savanyú felbőgést, hányást, inger, gyomor- és hasfájást, gyomorgörzést, a gyomor túlterhelését étellel, nyálkázást, vértolást, — hőmorbiditást, női bántalmakat, élbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Minden gyuladást, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladása, tejrekedéses keményedése, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkeések, pokolvar és genny-déseknél, továbbá körömgennyedés az ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, — keményedéseknél, daganatoknál, — mirigydaganatoknál, — holtlétben képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Dr. ROSA-féle balszam Prágai házikenőcs
FRAGNER B. gyógyszer-től Prágában 203 III.

Ki az emésztése minden munkáját új életre serken és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres bevált háziszser.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hatás alatt.

Üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drág. Dobozban 25 és 35 krral. Postán 6 krral drágább

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszer-tárából és figyeljen arra, hogy a Dr. ROSA balszam csomagolás minden részén az itt látható kereszt védjegy legyen: az apró rajzi házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelent, díjat kap! Ellismerő levelek ezrel rendelkezésre állnak.

Raktárak Budapestben:
 Török József gyógyszer-tárában, Egger A. gyógyszer-tárában, Thalmerer és Seits, Kochmeister földai.

B. FRAGNER Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag, Eek der Spornergasse Nr. 203
 Postaküldés azonnal.

702/1899.
Arverési hirdetés.
 A nagy-kanizsai 5358. sz. tjkvben 732/a huzám alatt felvett s néhai **Zsifkovics Franciska** férj. **Veizinger Jánosné** örökösei tulajdonát képező ingatlan a rajta épült 1156. népsorszámú házzal nyilvános önkénytes árverésen 1899. évi június 22. napjának délelőtt 10 órakor Nagy-Kanizsa város árvaszékeinek hivatalos helyiségében (Városház II. emelet 2. ajtó) alatt eladtni fog.

Kikiáltási ár 4434 forint.
 Az árverési feltételek az árvaszék-nél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Halis István,
 tanácsos.

A legjobb fém-tisztító-szer a jelenkorban a
GLOBUS-tisztító-kivonat

Változik csak ezzel a védjeggyel: **GLOBUS** törös keresztcsíkon. Mindenütt kapható.
FRITZ SCHULZ JUN., LEIPZIG
 a tisztító-kivonat feltalálója

Posztószéjjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 3-10 m hosszú, teljes úri öltönynek ára csak

250 kr
310 kr
490 kr

Kiesel-Amhof Bräunnen.
 Kiselek legyen és bémertessen. — Miskolcra szállás. Magánvevők egyelőre! Csak körvonalak! Csak a hatékony áraknak megfelelően. Fővárosi postai hivataloknál is bizonyítékként csak Kiesel Adolf posztószéjjelküldés postán a szabónak. Ha mintakönyvből tesszük a küldést, a következő ártételek adja: 10 frt. vásárlásnál egy nadrágot 50 kr. ért. 30 frt. egy öltönyt 1 éret. 60 frt. — Énem öltönyt egészen legesen. Ezeknél a szabó még a következő engedelmeyt kapja: 3 frtót miltája után, a kiltón 20% ot. Ezeket az ajánlatokat a megküldés előtt, ha Kiesel Adolf mintakönyvén és a szabónál vásárol.

Régi hírneves kénfürdő Horvátországban.
Varazsd-Toplicza
 a Zagorai vasút mentén (Zágráb-Csáktornya).
 Vegyelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894.

58 fok Celsius meley forrás. A kén iszappnak letulmibatatlan hatása van isom és izület rheuma, izület betegségek, gyulladós és csonttörési oszter-buszódások, köszvény, ne-ikus bántalmak, mint ischia stb. női bajok, bőr és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyagbajok, görnyélykor, angolkor, ólom-és bigany mérgezéseknél stb. stb.

Villanyosság. — Massage.
 Gyógyintézet minden kényelemmel, egész éven át nyitva. Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompa nagy park, terjedelmes előtérnyek, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket. Külön fogatok is rendelkezésre állnak, de ezek odaállításán előbb a fürdő intézőségét megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.
 Prospektusok és brochurákat ingyen és bémertve küld.
A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

KATHREINER-FÉLE
Kneipp
 maláta kávé.

Nagymama nekem is!

Évek óta kitünő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbajoknál, vérszegénységél orvosiilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezreinel.

EGYSZERŰ ÖSSZEADÁS.

Jó anyag, Jó pneumatic, Jó acél, Jó keréktalpak, Jó küllő, Jó golyók, Jó csapágycs, Jó hajtókák, Jó munka, Jó szerkezet.

ÖSSZESEN:

A STYRIA-GÉP 1899.

„istdie Marke der Kenner und Meisterfabriker!“

„STYRIA“-KERÉKPÁRMŰVEK, PUCH JÁNOS ÉS TÁRSA, GRAZ. RAKTÁR és KÉPVISELET ZALA- és SOMOGY-MEGYÉK RÉSZÉRE. IFJ. WJADITS JÓZSEFNÉL NAGY-KANIZSÁN.

JUTÁNYOS ÁRAK, KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Advertisement for Oser József, featuring a large industrial machine and text describing its uses in various industries like printing and manufacturing.

Advertisement for the Hungarian Royal State Railways (Allamvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége) in Budapest, listing various types of locomotives and engines.

Advertisement for Kastner & Ohler, a printing and bookbinding shop in Graz, listing various printing services and equipment.

Large advertisement for a lottery (Legnagyobb Nyeremény) with a prize of 1,000,000 Korona, including a detailed list of prizes and terms of play.

Advertisement for Stikarovszky János, a Budapest-based business, advertising various goods and services.

Advertisement for Moll Seidlitz Por and Moll-Féle Francia Borszész és Só, detailing the benefits and uses of these products.

Advertisement for Suchard chocolate, highlighting its quality and availability.

Advertisement for Kávé (Coffee) from Fiume, listing different types of coffee beans and their prices.

Előfizetési ár:
 Egész évre . . . . . 5 ft — kr.
 Fél évre . . . . . 2 ft 50 kr.
 Negyedévre . . . . . 1 ft 25 kr.
 Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
 5 hasábjos petisortban 7, másodszor
 6, a minden további sorért 5 kr.

NYILTTERBEN
 petis soronként 10 kr-ért vétetnek
 fel. Kincstári illeték minden egyes
 hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KOZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő kezére, az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadó vezére címzetten Nagy-Kanizsa-ra bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogad-
 tanak el

Kéziratok visszaküldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,” „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,” „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,” „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” „nagy-kanizsai kisdenevelő egyesület,” „nagy-kanizsai tanítói járáskör,” „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,” „u-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” „katonai hadastyán egyesület,” „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Modern pünkösöd.

Nagy-Kanizsa, 1899. május 19-én.
 Az Atya az Erő; a Fiu a Szeretet; a Szentlélek a Bölcsesség. És ök együttvéve hárman: az Isten!

És a mikor mostan a kéklő égbolt alatt piros rózskában vérzik el a május, uj erőtlő duzzad a mindenség, miatt emelkedet kebelbel újjuk meg a természet újjaságában a Szentlélek eljövetelenek ünnepeit, a Pünkösödöt, a Bölcsesség nagy ünnepeit magába száll az emberiség, megvizsgálja lelki ismeretét, megalázkodik az örök igazság előtt, keresvén azokat az eszményeket, amelyek a mulandóságot a magasabb világrenddel kötik össze. És mihelyest egyeni önézetünk romjain lemondunk utolsó rendetlen kívánságunkról, amely testvéreink rovására érvényesülni akart, — rögtön bevonulást tartja szívünkbe napugró hatalommal a Bölcsesség!

Mert mikor jelent meg a Szentlélek? Amikor már nem járt a földön az Ur! Magukra voltak hagyatva a tanítványok és nem volt közöttük a hatalmas mester, aki száraz lábbal tudta őket átvinni a háborgó tengeren. És — csúds! — amíg el nem vesztették ezt a legdrágább kincsüket, gyakorlatia fogta el őket a gyarlóság és az egyenetlenség, — de mihelyest az oda volt, testvéri szeretettel simulat egymás keblébe, jámbor egyetértséssel húzódtak meg egy háznak födele alatt, ahol mind egyik a másikának a javát óhajtotta. És az önzetlenségnek ebben a diadalmos percben erős szélroham rázkódattá meg a házakat, fejük fölött tüzes lángnyelvek alakjában jelent meg a Szentlélek, — és „eltelének mindnyájan Bölcseséggel.”

Erre a Pünkösödre gondol vissza a **valóságos ember ma**, amikor a materialisztikus irány letűntével minden jel arra mutat, hogy az emberiségben ismét éledeni kezd az osztán arra, hogy magasabb lelki életet éjjen. A társadalom immárcun annyit sebből vérzik, a nyomor és a szegénység olyan irtoztató, az embernek ember-társa ellen való gyűlölete annyira kifradat, hogy ismét kezdők ahitotni testvériséggel és megújodás után. Persze szó se lehet arról, hogy az altruizmusnak ez a szelleme már elfogta volna az egész társadalmat, de bizonyos, hogy azok, akiket a szellemi és a lelki erő az emberiség magaslataira vezérvőrénekül emel, mindnyájan érzik a honvágyat ez uj világrend után. Ezekben a kiválasztott emberekben forr és lángol a jelenkor minden gondolata és érzelme, és ök azok, akik előre megielik, mint hatalmas életminta, a jövődö ivadéki életét.

A Bölcsesség mai nagy ünnepeit legyünk bölcsek, — vagyis szerények és ismerjük meg a bűnbánólag, hogy nem olyan romlott az emberiség, a minőnek hiúságunkban naponta az irodalom meg a művészet műformáiban és a társadalmi élet egyéb nyilvánulásaiban hirdetik. Mert az emberiséget csak az tarthatja romlottnak, aki elka patottan hibátlannak véli maga magát

Tekintsünk szét a világon: tulajdonképen még sohase volt az altruizmus olyan általánosn elfogadott világfelfogás, mint manapság. Ott, a hol a sors kegyetlenségéből könny és vér folyik, paloták emelkednek az árnyak, a betegek, a senyvedők, az agyok és a nyomorultak számára — és éppen azokban az országokban,

ahol a műveltség a legmagasabb fokon áll, gyakorolják a **duzzadás** emberek személyesen a jótékonysságot, leszállván a nyomor, a bűn és a kétségbeesés mélyseibe. Az a beteges szentimentalizmus, amely meg homályos fátyolként takarja be ezt a testvéries érzést, a haladó műveltséggel el fog veszni és egészséges, naiv, komoly életérővé válik majd a tevékeny emberszeretet.

Hogy alátoszan ismerjük be, minő hatalmas érényesül a társadalomban az emberi méltóság, — ez az igazi pünkösdi bölcsesége a társadalmi meggyűlöletnek.

De nemcsak a társadalomnak, van meg a maga Pünkösdje.

Ime ezelőtt ötvenegy évvel, amikor a nemzet kivirta legdrágább kincsét, — a régi rendiség helyébe az uj magyar alkotmányt. És az önzetlenségnek ebben a diadalmos percben erős szélroham rázkódattá meg a házakat, fejük fölött tüzes lángnyelvek alakjában jelent meg a Szentlélek és „eltelének mindnyájan Bölcseséggel.”

Ez volt a nemzet Pünkösdje, a fennen áldott és örökre magasztalt Ezerénevezszázegyennyolcban.

Az uj világfelfogás, részben esztétikai, részben bölcseleti, részben altruista és sok derék embert ajándékoz a társadalomnak, de ugyanannyit el von. Pedig ezt az ellentétet el kell tüntetni munkával, lemondással, és tevékeny emberszerettel, — úgy érezük ezt ma, a Bölcsesség ünnepein, Pünkösöd szent napján. Csakhogy ma már nem jön el a Szentlélek, — ma nekünk kell érte elmenni.

Ez a modern Pünkösöd.

Uri emberek.*)

Az **uri ember**, akit magyarai sokan desztimen-nek is hívják, olyan egyéniség, mely minden világgrészen előfordul. Európában perze a legtöbb példányban, mert ez a leguribb világgrészen ezen a planetán. Már tudniillik európai fogalmak szerint — a kineiac minden bizonynyal azt tartják, hogy Azsia az uri emberek főhadiszállása. De bár Európában vannak viszonylag legdrágább, szirt abszolút sokan még sincsnek az uri emberek. Ha statisztikát vezetnők fölük, valószínűleg az derülne ki, hogy nem szaporodnak oly mértékben, mint kívánatos lenne. Az uri ember nem éppen gyakori spéciesz, s ha nem is oly ritka, mint a fehér hólló, nem is oly szaporos, mint a házinyul.

Talán mondani se szükséges, hogy nem minden ur egyszerűmud uri ember. Utóvégre is ur mindenki, aki parancsol valakinek s akinek levetett kabátját még nem kell a papirosalomba adoi — uri ember néha azok közt is találkozik, akik engedelmeskedni kénytelenek valakinek, s akik az előbb említett valódi uraságok férfruháinál ocsóbb öltözékben járnak. Ritkán, vajmi ritkán, de találkoznak.

Mert ruha teszi az embert, de nem az urat s különösen az ur embert. Berczik Árpád fertálymagasztának, aki szerint „flagma és tiszta gallér: az az igazi gallér,” csak félig van igaz — tudniillik a „flagma” dolgában. Mert a flagma, helyesebben: nyugalom valóban hozzátartozik az igazi uri ember lényéhez, sokkal inkább, mint a tiszta gallér, ami alatt voltaképpen kifogászatlan eleganciát éit a vigjátéki firtli. A nagyon idegeskedő-ember, vagy éppen egy Brambas ritkán fogja az uri ember beonyasát tenni. Az indulatok és szuevedélyek fölötti uralkodás emineus tulajdonsága az ilyen kiváló és kiváltságos egyéneknek a Wenckheim Béla báró példái, aki évtizedekig viselte az ország első gallériája ékes titulusát, e meg-tisztelet címet inkább köszönhette elő-

kelő nyugalmának, szuverén flagmájának, semmint a tiszta gallériának és a bárszony meletjének meg a selyem atillának.

A flagma azonban nem tolelté-cikk, hanem az ember belső lényének a disze, félig a temperamentum, félig pedig — amennyiben az indulatok és hirtelen ítélet elfojtásában nyilvánui — a gondolkodás az eredménye. S gondolkodás teszi az uri embert, az uri gondolkodás.

De hát miben is áll tulajdonképpen a gondolkodás e többször említett, de közelebb még meg nem határozott előkelősége? — kérdezik önök.

Azoknak a kedvéért mégis, a kiknek nincsen birtokában az a jelvény, vagy akik nem látják azt meg embertársainkál (mivelhogyan nem a gomblyukban bordják), ezeknek a kedvéért és használatára álljon itt záradékul néhány észrevétel, amelyek egyáltalában nem tartanak igényt arra, hogy a kérdést kimerítsék. Csak szerény adatok kívánának azok lenni az uri ember természetrajzához.

Nos, ahogy én ismerem az ur embert, a következőkről lehet ráismerni: Szigorú erkölcsi elvei vannak, de mások iránt elnéző.

Az illendőség szabályait megtartja, de azoknak szigorú követését másoktól nem követeli.

Mindig úgy tesz, mintha kevesebbet tudna másoknál s óvakodik attól, hogy oktatói látásasek. Ha ítéletet mond, ezt oly formában teszi, hogy csak véleménynek hangzik.

Ánkét tisztelet, s az egész nemről mindig tisztelettel nyilatkozik. Egyesekre nézve is csak végszükség esetén tér el e parancsától.

Saját magáról csak akkor beszél, ha erre provokálják, — pézseről, birtokáról és egyéb előnyeiről még ebben az esetben sem.

Nem vesz részt abban a szapulásban, melyben a távollévoiket resztessik s ilyen esetekben védelmére kell a megtámaszkodnia.

A feleségét és a nővéreit, ha csak kikerülheti, nem emlegeti. Ezeknek a híre oly szent előtte, hogy még ő se hozza őket szóba.

TÁRCA.

A kézfogó.

— A „Zalai Közlöny” eredeti tárcája. —
 Írta: FERÉK LIPÓT.

Nehéz, szomorun pár virradt Jolánkára. Az ének szerkéjje nem mosolygott reá oly nyájasan és biztatón, a fényes nap sugarak, melyek aranyos rezgással ott táncoltak patyolat paplanán, nem vidították fel, mint rendesen, bántotta szemét a világosság, szerette volna ha még midig sötétség venné körül, hogy hosszabb, sokkal hosszabb lett volna az éjszaka. . . . . Élének, pajzán jó kedve cserben hagyta és amint tekintete az éjjeli szekrényen heverő könyvre esett, édesen léjón dobant meg szivecskéje és könny lopódzott pillái alá. Kesébe vette a könyvet és felvetette annak egyik lapját. Az üres tiszta lapon csak ez egy szócake állott: „Szeretek!”

— Ez az ó írása. . . . . rebegte és szomorun tekintete rajongó tűzzel villogott fel egy pillanatra de aztán ömlöttek szeméből a könnyek feltartóztatlanul; vánkósába rejté arcát és zokogott, verődött a tizenhét éves erősen kifejtett leánya agyában. . . . . Hogy miért? Azt ő maga sem tudta; csak ott keblén a szíve helyén, ott érezte, mintha valami súlyos nehezede re Újra stéle gondolatban azt a kimondatlanul boldog percet, mely ott a kerti lugas bizalmas árnyában reptül el. Délután volt. Ő és Imre együtt voltak a lugasban.

— Kis Imrecském, kiboztam az emlékkönyvet, meg írtad, írjon bele. . . . hisz megígérted.

— Mit mond? szót Imre, jöjjön ide gyorsan, egy csunya bogár van a háján — hamar, mert lemészik a nyakába!

— Jaj! vegye le kérem! és oda állt háttal Imrehez.

Imre elkezdett a hájában babrálni és. . . . .

— Ne csiklandozzon. . . Imre! — azt a goromba fráter mindenét it van lá. . . . . ésegy csattanós pofonkát mért Imre arcára.

— Köszönöm, szólt és és elégedetten mosolygott egyik tenyerével simogatta arcát, melyen érzé a kis kés okozta ütést.

— Köszönői? tessék löbbit is kaphat, majd a —dök—én ma—gá—nak gorombás—kod—ni. . . . . és minden szótagnál egyet puffant kis kacsója Imre hátán.

— Jaj! nem írtad még ki! — adja az emlékkönyvet beleirok!

— Maga rosszazás. . . . . Olyan melegem van. . . . .

— Hozzak legyezőt?

— Nem! ide álljon és meg se mozdujjon. . . . . ug és Jolánka nézte a husz éves ifjú szerelmes, rajongó pillantással, úgy tetszett neki, hogy ez eugedi magát fűti általa és midig csak mosolyogva ezt mondja: köszönöm! szerette volna most össze-vissza ölelni és csókolni és beharapni az ifju csábitón szép ajkaiiba. Mellette állt, édesen mosolyogva, kipirult arccal és a kis egybláb kerti asztalra tette a könyvet.

— Hanem valami szépet írjon bele. Imre ke-ébe vette a tollat és gondolkodott. A leány még közelebb húzódtott

hozza, térdéik, vállaik összeértek és a közelegtől megrezketett és gyorsabban dobogott a két ifju szív. A leány nem is góttas az írásra, mert hisz akkor gyorsabban eltűnik e boldog pillanat. Imre keze pedig rezketett, arcán piros árnyalat futott keresztül, midőn piros és szót írta oda egy üres lapnak közepére: „Szeretek!”

Lángoló pirosság borítá el a leány arcát. Ő érezte, hogy igaz az amit oda írt Imre, hogy ez az amit nem mertek szóval megvallani egymának. — Gyorsan felugrott és nem merte Imre arcába tekinteni, eiszaladt a könyvvel. Ott beem aztán szivehez szorítá az emlékkönyvet és csókokkal borítá a helyeket, melyekről tudta hogy Imre keze érintette. Hogy őrizte azóta a könyvet, mint lelki búvősséget. — De a pajzánokdás közte és Imre közt megszűnt. — Szinte kerültek egymást, pedig reszetekett szívők a gyönyörtől egymás közelében lehetni.

Afrodite istenuszony egyengthetis utját Imrenek, midőn egyszer mégis váratlanul betoppant Jolánkához. Az est-hogy már kezdte botogtani szárnyait, az első csillag már felült az égbolton és a szobában titokatos félműködő uralkodott Imre halkán köszönt és meglát a szobában.

— Jolánka mért heragszik rám?

— É? . . . én nem heragszom. . . .

— Igazán én heragszok?

— Hígyje el, ha mondom. . . . . azt hittem, hogy maga heragszik rám.

— É? . . . . magára? . . . . hát baragud hatunk arra, kit szeretünk?

— Akit szeretünk, arra nem; maga szeret valakit?

— Szeretek, nagyon szeretek; az első szerelmemnek perszoló hevitő lángjával szeretek és azt akarom megtudni, vajjon viszonzotatik e lángoló érzelmem mely betölti egész valómát, mely menyeit varázsol a földre és mely egy eddig ismeretlen rózsás, uj világot tár szemem elé! Ha olvasok, a sorokból kandiál rém az a két búvólló szem, álmaimban cökölom azt az édes arcot, ott van mindenütt, ahol én vagyok, ő mondja meg édes Jolánkám szeret e engem mert én magát szeretem! Odátértél Jolánhoz a pamlag mellé kezeivel annak kezét keresve.

Jolán hallotta saját szívének dobogását, szinte megrémült a vágytól mely szívt hirtelen megragatta. Lángoló arccal ugrott fel, miközben meglátta Imre mindkét kezét és sultogva mondta:

— Szereltem én magát Imre már régen, csak nem mertem megmondani.

— Óh, hát akkor maradjon itt, miert akar elmenni! Jolán! édes Jolánkám az égre kérem ne menjen el és visszakereszteríté helyére a leányt, maga is melléje ülve.

— Hiszen tudja, folytatta Imre, hogy hat hét múlva Pestre megyek az egyetemmel folytatni tanulmányaimat.

— Tudom, de hát minek mondja ezt most?

— Ót év alatt végezgek, aztán nőll akarom venni magát.

— De Imre. . . . .

— Elhatározott szándékomb; ő sokat gondolkodtam már e felől. . . . . Jolánka, ha maga is úgy akarja, akkor igérje meg, hogy várni fog reám!

— Esküszöm, szót hévvel, villogó szemekkel a leány, esküszöm, hogy várni fog meg elmúlik a reám nézve nagyon hosszú öt év, mikor aztán. . . . .

— Igen, csak tolytassa. . . . . mikor aztán egymáséi leszünk; ugy-e azt akarta mondani?

— Igen azt. . . . . csakhogy maga a fővárosban elfog feledni engem, ki szüntelen magára fogok gondolni. . . . .

— Ne mondjon ilyet édes Jolánkám, ez fáj nekem. Nem fogom én magát elfeledni, angyalai arca mindig előttem fog lebegni és meg fog vedeni a kísértéstől. A védő angyalom lesz. . . . .

— Maga meg az Istenem, kit imádni fogok. . . . . szót kipirultan a leány és közelebb hajolt Imrehez. Arcukon érztek egymás forró lehelletét, erükben szilajon keringő vér lángra gyült, elragadta őket első szerelmüknek perszoló heve. . . . .

Imre megcsókolt a leánykán kiscsátánó ajkát. Jolánka hagyta magát. Észvesztő, — hosszú szerelm-ittas csók volt az, mely megrabla e két ifju szerelmes öntudatát, mely isteni gyönyört öntött beléjük és felragadta őket a földről. Szédítő sebességgel repültek, önfelédten a szerelm mámorától, a szenvedély szárnyain. Már már nem tudták mit cselekedjenek. . . . . midőn közelebb léptek hangos zaja hallatszott és szerelmi egőkörből lerántotta őket ismét a földre. . . . .

Ha adományt vagy segítséget kérnek tőle, jó képpel adja vagy barátságosan tagadja meg — a ha jól tesz, azon iparkodik, hogy e cselekedetének híre ne kerüljön be az újságba.

Megválogatja a társaságát, de anélkül, hogy megértené azokat, akik nincsenek nyíre.

Ha kellemetlenség éri, arra törekszik, hogy ő csak maga szenvedjen tőle s panaszait nem horgolja a közönségre.

Ha titkot mond el, az mindig a magáé és sohasem a másé.

Kényes a becsületére, de talán mindig méntséget azok számára, akik kevésbé kényesek a magukéra.

A barátáiban bíz és megbízható az ellenségeivel szemben lojalis. Ő maga nem ellensége senkinek.

Nem tud gyűlölni. Uri ember sose gyűlöli. A legnagyobb ellenenség, amire képes: a megvetés. S ha valakit megvet, ezt is tüntetés nélkül teszi.

Finom ízése van az arra, aki nincs egy guszton vele, nem mondja azt, hogy paraszt. Tőle jó bizonyára az a mondat: de pustus non est dispu tandum.

Udvariasan hallgatja végig a fecsegőket és nem mutatja soha, hogy unatkozik. Uri ember társaságában sose ásittozik és sose unatkozik.

Nem keresi az efféket, sőt — ha grávság nélkül lehet — ki is kerüli őket. Epp oly távol áll a krakértől, mint a buyaszkodótól.

Nem nézi le az újságírókat — akik közt szintén sok uri ember van — de nem is keresi a kedvüket azért, hogy a neve mentül többször jelenjen meg a hírlapban.

Tisztségek és választmányi tagságok után nem jár s csak oly bízást vállal, amelynek meg is tud felelni. Nem vadnyakodni rendezkedje, de ha kap egyet, méltósággal tudja viselni.

Nem várja, hogy előre kőnjönnek neki s üdvözl minden ömörösét — főleg ha kisebb ur nála — abban a pillanatban, amint észreveszi.

Nem gögös és nem is leereszkedő. Ugy bánt mindenivel, hogy bánásmódja az illetőnél kellemes érzetet keltsen. Tehát: érdemű föll bíráni mindenkit.

Ha ilyen emberrel fogunk önk találkozi, akkor tudhatjuk, hogy uri emberrel vagyunk dolgot. Körülből ilyenformának kell neki lenni.

De mért gondolkozni teszi, csak akkor lehet fölsmerget valakiben az uri embert, ha jócskán megalkozni vele. A gondolkozás nem lévén olyan különös, mint

a frakk vagy a bajusz, első pillanatra nem láthatjuk róla. A gondolkozás gondolkozást követel s jó ideig kell foglalkozni az azzal, amit arról akarunk megítélni, hogy miként gondolkozik.

Milkó István.

Kereskedelmi s iparkamara.

Hirdetmény. A m. kir. államvasutak igazgatósága pályázatot hirdet az 1900. évben esetleg még további két, illetve négy évben szükséges műhelyi faanyagok (tölgyfadeszka, vágott tölgyfa, tölgyfapálca, tölgyfaszálca, lucfenyődeszka, erdei fenyődeszka, erdei len ópalló) szállítására. Mire az érdeklők közzé adják a megjegyzéssel értesítjük, hogy a szállítási feltételek az anyag- és leltárbeszerzési szakosztálynál és a leltárbeszerzési osztályon megtekinthetők s hogy az ajánlatok legkésőbb f. é. januus hó 6-án déli 12 óráig az anyag- és leltárbeszerzési szakosztálynál (Budapest, Andrássy ut 73/75. sz. II. emelet 43/a) nyújthatók be. Sopron, 1899. évi május havában. A kerületi kereskedelmi s iparkamara.

Hirdetmény. A közös belügyminiszteriumnak a m. kir. belügyminiszter urhoz intézett közlése szerint egyebek közt Magyarországból és a társországo kból is szárazon a tudóknak Párisba azon reményben, hogy a jövő évi világkiállítás munkálatainak alkalmazását fogják találni. Miután a munkálattal a belső franczia nunkások alkalmazatnak elősorban és ilyenek teljesen elégséges számban állanak rendelkezésre és miután a munkakeresők Párisba tudóknak különben is oly foku, hogy a legutóbbi kiállítás tapasztalatai alapján bizrást mondhatnak — miszerint a jelzett céltől Párisba utazókra igen kellemelen csatlódás vár — indokoltnak látjuk a körülmenyre az érdekeltek figyelmét főhívni s őket az ilyen vállalkozástól óra inteni. Sopron, 1899. évi május havában. A kerületi kereskedelmi s iparkamara.

Hirdetmény. A pénzügyi m. kir. miniszter ur már régebben megette a földi intézkedéseket az iránt, hogy a kincstári főmunkók másanyag-termeléséből a kisebb verők (parosok) közvetlenül beérkező megrendeléseinek akadálytalan foganatosítása végett szükséges meyuieségek mindenkor fenntartassák és csak az ezen felül termelhető másanyag biztosítások a nagyobb vásárlóknak. A fazesak ipartársulatok, gyakorló műhelyek, házipari telepek sőt az egyes mesterek szintének tehát arra utalva, hogy a kérdéses kohóterményt drága áron másod-

kézből vásárolják. Sopron, 1899. évi május havában. A kerületi kereskedelmi s iparkamara.

Hirdetmény. A beszercebényai kereskedelmi s iparkamara kiadásában "Harmadosztályú keresetadó" című elői szakmunka jelent meg, a melyből a keresked. és iparos községek az öt legfoképen érdekelt III. osztályú kereseti adó bevallása, kivételése és a fölébbrtel körülí teendőik tekintetében teljesen tájékozást szerezhethet. A művet Róka József m. kir. pénzügyigazgató helyettes, a pénzügyi iradalom ténér szaktekitély, szerkesztette s így az érdekeltek köröknek a legmelegebben ajánlatú. Ára 60 kr. s közvetlenül a mű írójánál szerezhető meg. Sopron, 1899. évi május havában. A kerületi kereskedelmi s iparkamara.

HIREK.

Hírléptetés a vármegyénél. Dr. Jankovich László gróf főispájo Füzik Erő vármegyéje központi harmadosztályú iratokét II. od. Schlesinger Manó III. Jeny Mihályt III. Nagy Imrét IV. osztályú iratokét léptette elő s a megrendezett rendszeresített díjokéllára Farkas József napidíjat nevezte ki.

Hymen. Vajda József faszeti lakos a hó 23-án tartja egybekelését Kovács Lenke általi pósta kiasó hivatalnoknővel, Altmanr Mór tanár nővérel, helyben.

Eljegyzés. Hirsch Hugó helybeli magánhivatalnok a hó 20-án jegyet váltott Weisz Juliska kisasszonnyal, Weisz David gyűrt vendégelő leányával.

A kőbányai templom, melynek belső berendezését városunk szülöttje Tancor O. műegyetemi tanár tervezte, egyik legszebb monumentális épülete a fővárosnak. A Bis Árpád s Hock János szerkesztésében megjelenő "Magyar Genius" legutóbbi füzeté így nyilatkozik Tancor Ottórnál. Tancor már az új országgházánál mint Steindl t. már teljesítatlan megbízottjaként szerepelt és rendkívül képességéről tett bizonyosságot. Tancor szerencsésen alkalmazkodott tervezésében a már kértben lévő templom külső formáiból és jellegéből. Az az eredeti gondolat hogy az épület főlycbrom jellegűt a berendezésnél is erősen juttassák a majolika alkalmazása által, újnak mondató és hivata van arra, hogy nálunk iskolát teremtsen". Nagytettségű földünk, a legszerényebb emberek egyike (Kanisán ritkaság) melegegődzéssel szokta

mi köztben a koci házak elé ért. Halványan, szólanul léptet be a hába fogadva az elébe kijött háznépek gratulációit. Mindenki itt volt, csak Jolánék hiányoztak. Mély keserűség érzetével harapott Imre ajkaiha. "Ha szeretes még, hisz akkor kijött volna..."

Mikor már bent voltak a szobában, megnyit az ajtó: Jolán léptet be szülei és meg egy férfival. Bemutatták: a völgyény volt. — Jolán boldogságtól átszellemült arccal sietett Imrehez.

— Isten hozta Imre, úgy örülök hogy már megjött! — Igen, — szólt közebe Jolán anyja — ez a nyakas kisasszony fejebe vette, hogy a kézfogó előbb ne tartsek meg, míg maga meg nem jön.

— Elannya, egy ismeretlenül is feltétegy voltam önr, fiatal barátom, mondta a völgyény. Imre nagy lelki kárdelmet vitt, s nagy megerőteltetésbe került, hogy elfojthatta dühét. Kimerián, majdnem hidegen felelt egy pillanatra sem méltatva Jolánt: — Igen örülök az irányomban tanúsított figyelemért és egyuttal bocsánatot kérek, amiért visszavonultam, az ut fáradalmi megriveitsek, nyugalomra vágyom. Köszönöm és távozott, fojtogatta lát a levegő.

Jolán kővé dermedten állott, s rémülnen tekintett az ajtóra, mely Imre után bezáródott. "Távozik! nagy ég, hisz beszéltem kell veie!" Ől mit gondolhat földem! Vagy talán már nem szeret? Isteneim mit csináljak. Hoinap délelőt 10 órára van kitűzve a kézfogó és ha addig nem beszélhetek veie! Forgott vele a szoba és verték gyöngyöződött ki homlokán.

— Anyám rosszul érzem magam, men- jünk haza, sugta édes anyja fölébe. — Menni akart a magányra vágyott. — Ez napkétifjú szív telpelődött, kíntódott és töltött el álmatlanul egy egész éjszakát. Másnap kora reggel Imre eltávozott hazáról. Kiment a kertekbe tal a szabadba. Nem akart otthon maradni a kézfogó ideje alatt, mert ezte, hogy örült dolgokat követne el. Mintha részeg lett volna úy járt, kelt bizonytalan léptekkel. Sötét volt szemekébe a harmatos fű, szomoró a paszirta dala és győtre-mesék a felkelő nap bíbor sugarai. — O! a érszékkel bekerített kőhöz, melyet a környékbeli nép fenekelt'ennek hit, fölébe hajolt és sokáig nézett a sötétől mélyébe. Felébredt győtrődő lelkeben az öngyilkosság gondolata. — Aztán értetlenül dőlt le a kő mellett fűzek árnyába és fát-út szivvel, látatlan hunyta le szemcyei. Úgy érte, mintha az egész mindenség, az égbolttal együtt azonosulodna és őszeszenni készűlne. Azon ajúlászereű önkivétel fogta el lelkét, melyben éltörp vagyunk ugyan, de az érzékek elompolva foimondják a szót gálatot. Nem tudta meddig lehetett ebben az állapomban midő a kővel ruhahuhgás magához térítette. Fejpillanattal és úgy érte, mintha melbe lökék volna. Egy leány látott a kút nál, kibén azonnal Jolánra ismert. A kutyák deszka kerítése most nagyot roppant. — Jolán egyik lábával feltérdelt és ugyanazt akarta a másik lábával tenni. — Gyorsan mint a villám agrott fel ekkor Imre és a kuthoz rohanna még idejelenkor kapta el Jolán derekát. A leány ugrott sikoltott és eszméletlenül hanyat-

palástolni az építézet ténér szerzett nagy érdemeit, melyeket immár a műbirálók egyhangolag ismernek el.

Selymeszővő gyár. Nagyváradról azt írják, hogy Schüb bécsi gyáros egyezsére lépett a városi tanácssal az általa létesítendő nagy selymeszővő-gyár felállítására néve. Az egyezségről a város 120.000 forint amortizációsán köcsöt ad a gyárnak 50 évi időtartamra. Továbbá 15 évre adó és kövezt vámentességét biztosít neki. A kereskedelmi miniszter tiz éven keresztül évi 15.000 forint subvencióban fogja a gyárat részesíteni. A gyár építését, mint hogy a teiek már megvan, még a nyáron megkezdik. Használó ajánlatot tett Schüb bécsi gyáros Nagy-Kanisza város községének is. Ez a szép terv, mely beljénesei gondolatokait, mintha eltűnt volna utjából, pedig városuk feje, a hogy tudjuk szivesen volna segítése a terv kivitelének; de közgyűléseinek szórásahozatása bizonyára csirájában meglőné az előterjesztét. Nagyvárad és Nagy-Kanisza mindkettő használja a "Nagy" szót, mi azonban tudjuk, melyik nagyobb.

Meghívó. Mélt gróf dr. Jankovich László ur Zalavármegye főispánja véndősége alatt, a keszthelyi m. kir. gazd. tanintézet "dal-zene" egylete és hallgatósága a Fesztételi szobor, a "dal-és zene" egylet alapja javra a nemes elkiránt érdeklődők szives közreműködésével 1899 évi május hó 27-én a "Hullám szálló" nagytermében táncal egybekötött zárkörű hangversenyt rendez.

Dunántúli vasutak menetrendje. Rendkívül egyesen szerkesztett zsebkönyvec-két állított egybe és adott ki Fischei Fű őp Nagy-Kanisza. Ez a könyvec-ket, melyet kényelmesen zsebében hordozhat mindenki, tartalmazza a dunántúli összes vas-utak hálózatának 1899. május 1-étől érvényes menetrendjét, tehát az oly magvasutasok is, melyek a kisebb menetrend könyvecskéiben nincsenek meg. A nagyon csinos kiállítú menetrend-zsebkönyvec-ké ára csak 10 kr. és kapható minden hazai könyvec-kében, vasuti állomás-pénztárnál és minden hírlapoknál ifjónál.

Pünkösdi konfirmáció tartott a hó 15-én hétfőn, a zsidó templomban, nagy sokaságú hív jelenlétével. Az olfár nagyon izélesen volt virágokkal dekorálva, melyek közé aztán elhelyezkedett a 13 fészedező virágimból a konfirmálandó leánykák, kik az olfár előtt szent fogadalmat tettek, hogy öseik valóságos bűk maradnak Kitűnt kö üök Rothschild Rózika szép szavassalattal, melyben az

lott Imre karjaiba. Az meg egész tesületben remegett; halális félelem és őjtölt boldogság egyszerre rohant meg szívét és megrábrakcselők képességét. Végre magához tért a leány ajúlásából és megpillantva Imrét szólanul borult vissza annak keblébe. Es így tartották egymást szorosan átölelve, nem talála szavakat a hatartalan nagy öröm, az édes szívast tért boldogság kifejezésére. — Jolán, mit akart, cselekedni — kezdte végre Imre. — Meghalli akartam, meghalni, mert nem akartam másé lenni. Mért távozt legnap oly hírtelen s mért ma oly korán, hogy nem beszéltem magával. Hisz tudja, hogy levelet nem írhatam. Ez a Rádonyi második kértöm már, az elsőt kerelen elutasítottam de ezt nem cselekedhettem Rádonyival, azölöm kérel-beteltem voltam. Nem tehettem mást, mint huztam halásztottam a kézfogó napját az én szerelmem megérkezése napjáig; azt hittem ha maga megjön mindent elfogok mondani és ekkor az én kis Imre-késem oda fog állni szölümre elé s kijelenti: "Jolán az enyém lesz és senki másé!" és aztán minden rendben van. De nem beszélhettem magával, meg az így hittem, hogy már ugy sem szeret, hát inkább meg akartam halni. — De úgy-e szeret és most már nem fog elhagyni sohasem. — Szeretek! szeretek!... örültem szeretek!...

Másnap aztán Jolán és Imre megtartották a kézfogó.

Fouldard-selyem

65 krtól

3 frt 35 krig méterenként legújabb mintázat s színekben

valamint fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikok, kockázat, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín- és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcha kétézeres levélhírléggel ragasztandó. Henneberg G. szilygyárral, Zürichben (ca. és kir. udvari szállító).

EGYEDÜLI ELÁRUSÍTÁSA

hirnevesnek ismert
DÜRKOPPS DIANA kerékpároknak
(Legjobb német gyártmány)
c s a k
KOVÁCS FERENCNÉL, SZOMBATHELY

SZABADALMAZOTT DRÓTÜVEG

világos tetőzetnek, padlózatoknak, gyári ablakoknak — legjobb anyag különféle vastagságokban egész 175 négyzet méter terjedelel.

Különös előnye: Lehető legnagyobb törési biztonság átütések és törések ellen dróttal nem szükséges, tüzbiztos igen nagy fókig, esetleges repedéseknek áthatolnak, mindezen a drótból az üveget szorosan tartja, nagyon áttehető, előbb nem ismert fény hatás. Több állami és magán építkezésénél nagy mennyiségben a legjobb eredményt használhatott. Számláiban bizonyítvány, prospektus és minta szolgáltatva.

Öntött üvegpadiózat lemezek járható tetőzetnek földalatti utjárok és árukat megvilágításra vasutaknál kiadott nagyságokban, sima vagy különféle méretű felülettel, fehér, félféhér (ca. 30%-kal olcsóbb a közönséges nyers öntött üvegnél) és szíves, dróttalant és anélkül.

Üveg tetőszindely és üveg rovatkás téglák
a legkülönfélébb alakok és nagyságokban.
Akties-Gesellschaft für Glasindustrie verm. Friedr. Siemens.
Neusattel bei Elbogen (Böhmen).

További készítmények: mindennemű üvegek, üvegtörők, (tábla üvegek belgái és német mód szerint, üvegöntés és üvegdomborítás, (szab. domborúvegek).

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Varazsd-Toplica Posta- és távirás

a Zagorai vasut mentén (Zágráb-Csáktornya).

Vegyelemzeve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894.

58 fok Celsius meleg forrás, a kén izmokban feloldhatatlan hatása van izom és izület rheumás, izület betegségek, gyulladási és csonttörési összehúzódások, kóros, neurálgikus bántalmak, mint ischias stb női bajok, bőr és ütök betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, bélgyógykor, angolkór, ólom- és higany mérgezősek stb. stb.

Villanyosság. — Massage.
Gyógyintézet minden kényelemmel, egész éven át nyitva.
Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes al-tetvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operabaz tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társasokai várja a vendégeket.
Kölnö fogatok is rendelkezésre állnak, de ezek odaállítása előbb a fordó intenzívúgnél megrendelendő.

Oroszi tudakozásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.
Prospektusokat és brochurákat ingyen és bérmentve küld.

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

MOLL-SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindégylek doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatás a legmakacsabb gyomor- és al-tetűbántalmak, gyomorgergés és gyomorfájás, rögzött székrekedés, májbetegség, vér letetűs aranyér és a legkülönfélébb áll betegségek ellen, e jellek háziáramat értékesek óta mindig nagy-bb uterjedést szerezett. — Ára egy leposztott eredeti dobozban 1 frt a. d.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindégylek üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel.

Francia borszesz és só nevezetesen mint fűszermeszték a legkülönfélébb ételkészítéshez, csusz és a meghűlés egyéb főzésekben is leginkább használt népszerű. — Egy ösöztől eredeti üveg ára 90 krajczár.

MOLL Gyermek szappanja.
Legújabb, legjobb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappan a bár okozó spórára gyermekek és felnőttek részére.
Ára darabonként — 20 kr. 50 darab — 90 kr.
Mindenképp gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.
Vidék megrendelések naponta postaküldéssel mellett teljesítetnek.
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.
Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adelf és Fia.

702/1899.

Arverési hirdetés.

A nagy-kanizsai 5358. sz. tjkvben 732/a hrszám alatt felvett s néhai **Zsitkovicz Franciska** férj **Veizinger János** örökösai tulajdonát képező ingatlan a rajta épült 1156. népszerű számú házal nyilvános önkényes árverésen 1899. évi június 22. napjának délelőtti 10 órakor Nagy-Kanizsa város árvaszékeinek hivatalos helyiségében (Városház II. emelet 2. ajtó) alatt eladatni fog.

Kiküldési ár 4434 forint.

Az árverési feltételek az árvaszéknél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Halis István, v. tanácsos.

Leikiismeretlen gyárosok

Ujabbban az en 15bb ízben kintünet GLOBUS-tisztító-kivonatnak hamis utánzattal kísérlik meg forgalomba hozni értéketlen áruban és hasonló csomagolásban.

A valódi és felismerhető **GLOBUS-tisztító-kivonat** valamennyi dobozán az én teljes cízelem és védjegyem látható

Globus a vö.ös keresztcsakon.
Fritz Schulz jun., Leipzig
a tisztító kivonat feltalálója

KÁVÉ

FIUMÉBÓL

Kivétel a tengeri bajnól származó

1 zsák 4 kgr. Rio kávé jó	4 60
1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé nagyüzemű	5 60
1 zsák 4 kgr. Kuba kávé nagyüzemű	5 76
1 zsák 4 kgr. Portoriko gyöngy kávé	6 12
1 zsák 4 kgr. Kék Java gyöngy kávé	6 80

ételmező, bérmentve és csoma góva minden más költség nélkül.

Arjegyzéket kézzel azonnal.

FRATELLI DEISINGER,
FIUME, szabad kitérő 35.
A magyarországi kávéosk bevásárlási forrás.

MÁRIA-CZELLI GYOMOR-CSEPPEK

nagyszerben hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszerű. — A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorbetegség, bűzös le-belet, felfújtás, savanyú felbőffés, hasmenés, gyomorgergés, felesleges nyálkakilválás, sárgásug undor és hányás, gyomorgörgő, sürkölés. Hatásos gyógyszernek bizonyult fej-fájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortüneteknél étellekkel és italokkal, giliszkák, máj-bajok és hámoroidoknál.

Említett bajoknál a Máriaczei gyomorcseppek évek óta kitünően bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utással együtt 40 kr.; nagy üveg ára 70 kr. — Központi székhelyes Brady Károly által Bécs, gyógyszerár a „Magyar Király”-hoz, I. Fleischmarkt 7.

Nagy-Kanizsán: Prager Béla és Belus Lajos gyógyszerészeknél. — Bareson: Kobut Sándor gyógyszerésznél.

7060./tk. 898.

HIRDETMÉNY.

Orosztony község telekkönyvei birtok szabályozás következtében átalakítottak, s ezzel egyidőleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. — az 1889. évi XXXVIII. — s az 1891. évi XVI. t. cikk a tényleges birtokos tulajdonjogaik bejegyzését rendelik, — az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekgyéző-könyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tésztik közlé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t. cikk 15. s 17. §§. alapján — ide érve c) §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t. cikk 5. s 6. §§. aiban s az 1891. évi XVI. t. cikk 15. §. a) pontjában felsorolt kiegészítéseit is — valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cikk 7. §-a, s az 1891. évi XVI. t. cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t. cikk 22. §-a alapján történt törlesek érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlesei keresetüket hat hónap alatt 1899. évi november hó 15. napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlesei kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett — hátrányára nem szolgálhat;
2. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cikk 16. s 18. §§. ainak eseteiben ideértve ez utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. cikk 5. s 6. §§. aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogaik bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánának, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1899. évi november hó 15. napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog;
3. hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülömben azok, a kik az 1—2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. évi XXIX. t. cikk szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vétki — ide érve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cikk 16. §. a) alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1899. évi november hó 15. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakítások közbejött téves bevezetésből származó bármennyű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogaik sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelemzetnek azok a felek, a kik hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy smennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyenekeket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a tkvi hatóságán átvehetik.

A kir. tvszék mint tkvi hatóság.
Nagy-Kanizsán, 1898. évi november hó 16-án.
GÓZONY, kir. tvszéki albiró.

8625/99.

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kanizsa rendezett tanácsu városánál megüresedett városi mérnöki állásra, a tekintetes városi képviselő testületnek 1899. április 20. án tartott közgyűlésében 24. jegyzőkönyvi sz. a. hozott határozata alapján pályázat nyitattik.

Pályázóktól az 1883. évi I. t. c. I. és 10. §§. aiban előírt feltételek mellett a minősítés igazolása kívánatik.

Az állással 800 frt évi fizetés és 700 frt évi tisztí pótiék van összekötve.

A pályázni, kívánók felhivatnak, hogy törvényes minősítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és életkorukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket Nagy-Kanizsa r. tanács u. város iktató hivatalánál 1899. évi június 10. éig nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy az építész mérnökök és kik az electro technikában tanfolyamot végeztek, előnyben részesülnek.

A VÁROSI TANÁCS
Nagy-Kanizsán 1899. május.

VÉCSEY,
polgármester.

Előfizetési ár:
 Egész évre . . . . 5 ft — kr.
 Fél évre . . . . . 2 ft 50 kr.
 Negyedévre . . . . 1 ft 25 kr.
 Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
 5 háskós példányban 7, másodszor
 6, a minden további sorért 5 kr

NYILTTÉRBE
 petit soronként 10 kr-ért vétetnek
 fel. Kisebbségi illeték minden egyes
 hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A l-p szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére címzettek Nagy-Kanizsára bérmentenre intézendők.

Bérmentelen levelek nem fogad-
 latnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Ipar-Tesztület,” „a nagy-kanizsai Takszéképítész részvény-társaság,” „Kotóri takarékpénztár

részvény-társaság,” „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” „a nagy-kanizsai kiadandóval egyesület,” „a nagy-kanizsai tanítói járáskör,” „a nagy-kanizsai keresztény játékos egyesület,” „a nagy-kanizsai izr. játékos egyesület,” „szegények tápintézete,” „a katonai hadastyán egyesület,” „a soproni kereskedelmi iparkamara,” nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGETÁRIUM HETILAP.

A gyermekhalandóság.

Nagy-Kanizsa, 1899. május 26-án.

A magyar kir. központi statisztikai hivatal havi közleményeinek legutóbbi márciusi füzeté szomorú képet nyújt az ország régi bajáról, a nagymérvű gyermekhalandóságról. E hónapban, Horvát-Szlavonországot figyelmen kívül hagyva, 49,840 haláleset történt, és pedig 23,536 hét éven aluli gyermek fosztatott meg zsenge életétől. Részleteiben vizsgálva e fájó képet, lehangoztatásuk még fokozódik. Az egész e havi természetes szaporodás ugyanis hazánkban csupán 5297 lélek, holott tavaly 11,014 lélek, az idén tehát 50%-nál több a visszamaradás. Pedig akkor csak 56,949 volt az élve születettek száma, szemben az idén volt 55 137-let. Amde a folyó esztendőben 45 935, múlt évi márciusi halálesettel szemben 49,840 volt, a többlet 4000. Számos vár meggye volt deficitben a természetes szaporodás terén. Így Hont, Nógrád, Trencsén, Turóc, Komárom, Tolna, Borsod, Gömör, Bihar, Szilág, Ugocsa, Fogaras, Kolozs, Szolnok-Doboka megyék, a törvényhatósági jelleggel bíró városokat nem is említve. Az országos szaporodási arány 1000 lélekre számítva tavaly márciusban 068 volt, az idén 032.

Most, hogy már csak kevés idő választ el az évtizedes népszámlálásól, a melytől a magyarságra nézve nagyobb propagatív erőről számottevő jelenségeket és eredményeket várunk, a hazai egészségügyről való számok a szokottnál nagyobb aggodalmat keltenek alkalmassak. Mióta az állami anyakönyvezés megbízható számadatai állanak rendelkezésünkre, a mostani-

hoz hasonló sáv viszonyok nem fognak fen. A születések száma az utolsó három évben március havában évről-évre csökkenő irányzatban van. 1897-ben e hónapban 60,674 gyermek látott napvilágot, 1898. márciusában 56,949, folyó évben 55 137. A múlt évben 1897-hez képest 44,000 főnyi csökkenés volt, az egész évet értve. Amde a házasságkötések száma 1898-ban magasabb volt. A gyermekszületek és halálások alakulásában tehát melyre hatóbb a szociális okokat kell keresnünk, de utóbbinál mindenestre közegészségügyünk állapotát kell felelősségre vonnunk.

Illusztrálja a helyzetet, hogy március havában 12,644 község közül 7291-ben fordult elő fertőző betegség s maga a gümökör, a mely ellen való védekezésre oly nehézen érked a társadalom, 3789 községben fordult elő okorra — az e kórra nézve amennyi veszedelmes hónapban — 7045 halálesetet. A gyermekfertőző járványok közül a folyó év március havát a kanyaró uralta 1508 halálesettel, mely 577 községben dult, azután a diftéria 1207 halálesettel 791 községben, majd a vörheny 1165 halálesettel 535 községben, végül a szamárhurut 993 halálesettel 685 községben.

De ne folytassuk a sötét statisztikát, mely oly szomorú keretbe foglalja hazánk ez idei márciusi népmozgalmát. Hisz ha ez csak műveltség volna, megnyugodhatnánk, de hát oly állandósággal állunk szembe, mely kulturális viszonyainkat évtizedek óta szerfölött ferde színben tárja elénk. A fejlődés e tizen nem jelentkezik azon rohamossággal, melyet elérni szeretnők Népeink fel-

fogásának átalakulása. Épen ez irányban nem történt oly lépésekkel, mint szükséges és indokolt volna.

A nagymérvű gyermekhalandóság a közegészségügyi szolgálattal kétségelen összefüggésben áll. Ezt a gazdaság szociális helyzet egy magában nem indokolja, mert ez lökést nem a szoban forgó arányban, hanem malthusianista elvek terjedésében tehát mintegy praeventív eljárásban jelentkezik. Nem is újdonosság közegészségügyi adminisztrációt fogya tékössége. 1897. évben 4500 orvos, 8544 oklevéles baba működött. Amazokból 276 esik százezer lakosra, emezekből 52.4. Az emelkedés lassu. Az orvosok közül 2167, tehát közel fele volt hatóságai szolgálatban. És még 1897. évben is 26,443 hét éven aluli gyermek gyógyításának elmulasztása miatt kellett a felügyelet 7251 esetben elmarasztalni. Általános ismeretes, hogy az orvos kevés. Ennek dacára az orvosi pályára menők száma évről-évre apad. Ezen ellentét jelenségek, a melyek mindegyike közegészségügyünk veszedelmét képezi, az utóbbi, tehát csakis az orvosi pálya megélhetési viszonyai ellen magyarázható. Erre vall a kedvezőtlen megoszlás város és falu között, valamint az is, hogy a kör-orvosi (tehát falusi) orvosi állásoknak jelentékeny contingense mindig gazda nélkül van. Szóval a kulturális és gazdasági viszonyok kedvezőtlen voltát az orvosok létszáma még csak fokozza.

Éppen a súlyos helyzet indokolja a nagymérvű állami ingerentit, mert ennek kell sorompóba lépni ott, hol a társadalom értelmileg és anyagiilag nem fejtett a magasabb társ-

dalmi érdekek ápolására és előmozdítására. Ezért követelhető nálunk az orvosi állások államosítása, mert ettől remélhető az, hogy elég orvos lesz, s nem állanak majd üresen a kör-orvosi állások, megélhetést biztosítván a megszabott fizetés, biztatván a nyugdíjkapességet. Valóban draszticus dolog, hogy az áll-tegészségügy államosítása megelőzi amazt. A vonatkozó törvényjavaslat hónapok óta közzé van téve. Az állatorvosi képzés társadalmi tekintélyt fokozzuk, de az ember egészségügyét hagyjuk fel-puszaszt állapotban, összetett kezekkel nézzük az országot, a társadalom legfontosabb kérdésének elhanyagolását, érdekeinek szinte mellőzését.

A magyarság ereje, a mint a rideg, de megbízható statisztika mutatja, szaporosságában van. Ez reményünk, biztató alappunk a jövőre, a nemzetfőntartására, mindama társadalmi, nemzeti és állami követelmények megvalósítására, mely programját képezi ezéves hazánknak. De hát a természetes szaporodás előnyeinak nagyrészt feloldozás a mesterséges halálokoknak, mert bizonyára ennek nevezhetjük azt, a hol a tudatlanságot, művelődés hiányát, a közegészség iránti érzék alacsony fokát betetőzi orvosi és gyógyszerárihiány. Elvégre is minden művelt, modern társadalomnak tisztában kell lenni azzal, hogy sorsát a létszám dönti el. Ez az államokét. Éppen Magyarország története váltig tárja fel ez igazságot. Éppen mi nekünk kell belátni ezt, kik nem tartozunk a nagyobb európai népcsaládok egyikéhez sem. Hisz nézzük a nagy Franciaországot, melynek stagnáló népességén ijedezik, s jó

mozgásba az egész francia társadalom és süllyedéséről elméjünk ellessegei. Hogy mit jelent az emberanyag kímélése, éppen nálunk kell e tudatra jönni és ennek alapján erélyes állami és társadalmi munkát végezni. Hisz a mi másutt talán csak emberbaráti szempont, az nálunk egyuttal nemzeti is.

A statisztika sötét számcsoportjai évek óta napról-napra óva intenek, tetten hívják. De a férgézt állami és szociális munka sem nem elég ki-terjedt, sem nem elég átható ahhoz, hogy a magyar népmozgalmat e bána-tyos jelenségeit lehetőleg eltüntető, természetes medrére és arányai közé szorítani képes legyen. Erre a munkára kell készen lennünk s nem odárgatnunk, nem várni, míg nagyobb bajt szegyen, rémületet. Ettől a jövő évben tartandó népszámlálás remélhetőleg megkímél bennünket, de aligha fog olyan fényes képet élénkbe varázsolni, mint a minő valóságot közegészségügyünk öszinte és öntudatos, áldozatkész ápolásával elérhetünk volna.

Tiszteletesség verseny.

A létért való nehéz küzdelem nagyon gyakran letereli az egyes embert az emberitörvények által megegyedett és el-ért utakról és mind-n egyes ilyen esle-merő mások azaz emberfársának ro-vasára történik. A kereskedő világ kö-rében a leggyakrabban találunk efféle jelenséggel és elég gyakran városunkban is. A helybeli kereskedők közt nincs meg a kellő egyetértés, ószelátetés és tole-rancsa, s ezért sokszor lehetnek tanu a gyors bukásnak, de nagyon ritkán a rohamos emelkedésnek. Mert a tiszte-lettel verseny eoha szinte előnyére sem annak ki azt igénybe vezi, sem pedig

TÁRCA.

Helmbrecht.

— A „Zalai Közlöny” eredeti tárcája. —
 Helmbrecht-ről, egy ugyannyi nevű paraszt művelten és hü fárólól, szól a mese. Egy székűt apjától szereszte meg Helmbrecht hags azt a sapkát, mely a mese bősét szerencsétlenné tette.

E sapkán csodálatos dolgok voltak kivarra seylemmel. Trója pusztulása, Nagy Károly, Roland, Olivier, Turpin és ezek hősi tettei, a ravennai harc a veronai Det-rével stb.

Ezt a cifra sapkát kapta Helmbrecht nővérétől ajándékba. E mellett kapott még nővérétől és anyjától oly díszes ruhát, mely páriát rikították. — Mikor Helmbrecht e ruhát fölvette, oly helyre legény vált belőle, hogy hozzáfoghatott Hohenstein és Haldenberg között nem lehetett találni. Szép ruhájában békéskérvé lesz, nem akar többet szántani-vetni, parasztnak való foglalkozások csak, ő magasabbra vágyik, lovas akar minden éron lenni. Ki is jelenti szándékát atya előtt, a ki sehogy sem helyesli ki a tervét. De a tapasztalt atya hiába inti könnyelmű fiát. Hiába mondja neki, hogy a jómódú Ruprecht gazda neki szánta feleségül egyetlen leányát. Hiába figyelmezteti mindazokra a kellemetlenségekre és bajokra, melyek őt

s lovagi udvarban érhetik. A makacs fiu hajhatatlan marad. Rabló-lovaggé lenni fogvágya. Nem akar tovább a szülői házában maradni és kéri atyját, hogy szerezzen neki egy párípát. A jó szívu atya igen drágán szerez számára lovat. A fiu már-már indolni készül, midőn atya őt újból szándékának elhagyására akarja bírni. Elbeszéli neki álmát, melyek fiának vesztét jelentik. De a fiu nem hajt az okos szóra és elvágat. Be-áll egy rabló-lovaghoz apródnak. Egy évig szolgál uránál s ez egy év rablás-sal telik el. Egy év letelte után vissza-vagyodik a szülői házhoz. Otthon mindenki a legnagyobb örömmel és szives-séggel fogadja. Helmbrecht ismerő-séit idegen nyelveken szólítja meg. Al német nyelven beszél. Nővéréhez latinnal szól: „Gratia vester!”
 Atyját: „Dieu ovus saluel”-vel fogadja.

Anyjának cseh nyelven kíván jó napot: „Dobryto!”
 Ez a körülmény megzavarja a szives fogadtatást, a béke csak akkor áll helyre, midőn az ifju bizonyítja atya 4 ökre nevének elmondásával, személyazonos-ságát. Szülei és nővére minden lehető-ri zengtesnek kedvéért, a legjobb ételeket találják elébe. Midőn az asztalnál ülnek az atya és fia elbeszéli az udvari so-kásokat.

E két elbeszélés igen érdekes kor és műveltség történeti adatokat foglal magában. Az öreg Helmbrecht a régi jó időköt dicsőíti. A régi lovagi élet

romlatlan volt. Elbeszéli, hogy mily já-tékokat rendeztek a régi lovagok. A játék végével táncoltak, énekeltek, öröm volt úszni a mulatokban. A régiék nem tettek különbséget a gazdag és szegény között. Egy sorban vigadtak. A régi lovagok nem tértek meg maguk között a hit-ványt, most pedig a gatz tart karokkal fogadják. Az atya elbeszélésével homlok-egyenest ellenkezik a fiu elbeszélése. A régi jó szokásokat és romlatlan er-kölcsöket az elvadultság váltotta fel. A kicsapongás, részegeskedés, fosztelt élet — ezek az újabb lovagság ismer-tető jelei. Ezt az újabb lovagságot dicsőíti a fiu — ennek akar élni-halni. Másnap az ifju Helmbrecht rablásból szerzett ajándékkal kedveskedik szülei-nek és hugának.

Egy betét tölt el a legnagyobb kényen-lemben a szülői háznál, midőn újra visszavagyodik cimborái körébe. El is tározik és magával viszi hugát is, a kit egyik cimborájának szánt feleségül. A leány örül az ajánlatnak és nagy öröme-vel hagyja el gonosz bátyjáról a szülői házat, — mert régi ábrándja teljesüdni: lovaghoz mehet férjhez. Gondatlan lesz élete, meg lesz mindene, mint szeme szája megkíván. Rablót jószágból nagy lakomát csapnak. De a dinom-dánom alatt az új menyecskeket a félelem szállja meg, valami gonosz sejtélem győri.

Sejtélem csakhamar be is teljesedik. A mulatók közt hirtelen megjelen a bíró négy poroszlovól, a kik a rablokat el-fogják. Kilencet közülök rögtön főlakasz-

tsnak. Helmbrechtet megkötik és egyik kezét meg lábat elvágják, de szabádon becsülik. Ily szánandó állapotban kerül vissza falujába, hol gunnyal és megvetéssel fogadják, atya be sem eresztí a házba, csak édes anyja könyörűl nyomorult gyermekén: titkon egy falat ke-nyeret ad neki az utra, melyen őt a paraszток átka kíséri. Még sokáig ten-gődik a nyomorult, míg végre egy er-dőben az ősiacs megrabol paraszток megtámadják és a legközelebbi fára fel-kötik. Ily csufos véget ért Helmbrecht. Ez tartalmaz a legelső német falusi tör-téneteket.

„Meier Helmbrecht”-nek, ez a címe e falusi történetnek, szerzője Werner der Gartenere; meg is nevezi magát möve végű.

A mű szerzőjéről igen keveset tudunk. A XIII. században élt, talán II Frigyes (1230-46) környezetében tartózkodott, a kinél szives fogadtatásban részesültek a költők, mint például Neidhart is, a ki Frigyesről házat is kapott Melk-ben bére, a hol azután feleségével és gyermekeivel éledgett. Es Schröder „Meier Helmbrecht” egyik fordító-jának véleménye. Továbbá azt tartja róla, hogy vándorló énekes volt és ezt melknevéből „der Gartenere” igyek-szik kimagyarázni. E magyarázat téves. A Gartenere szót a garten — vándor-olni, kóborolni szóra akarja visszave-zetni! (Gartaere). Kleinz véleménye sokkal tisztesőbb, ehhez csatlakozik Oberbreyer Miksa dr. is.

E szerint ugyanis a mű szerzője va-lamely kolostor oly kertésze — nem világi kertésze, mint Heinrich G. állítja — volt volna, a ki talán, mint szokásában volt az I-n a mellített Ra-bahofeni kolostorból kiküldtek, hogy a népet a gyümölcs- és kerti vetemények tenyésztésére tanítsa. Mínt ilyenek elé-jeje és alkalmá nyílhathott a népet meg-ismerni, annak életét tanulmányozni. — Mert, hogy kora népet, szokásait, erköl-cseit, hajlamait jól kellett ismernie a költőnek, az tagadhatatlan. S ő en inkább vagyok hajlandó Keinz nézetéhez csat-lakozni, mint Heinrich Gusztávhoz, a szerzőt egy bajor kolostor világi tag-jának és kertészenek gondolja.

Nagyon is valószínű, hogy Werner nem volt világi ember, hanem barát és e mellett kertész, a ki a kolostor a nép közt küldött, hogy azt tanítsa.

Különbben magából a költeményből is meríthetünk adatokat állításunk bizonyí-tására. Az elbeszélésbe szót vallási és erkölcsi intelem, a konzetelés hang, mely az egész történetben átvonul, nézetem szerint, a szerzőnek pap volta mellett tesznek bizonyosságot.

A költemény keletkezésének idejét apodiktitus bizonyossággal meg nem állapíthatjuk. Anyai azonban bizonyos, hogy e történet 1234. és 1250. között, vagyis Neidhart halála után és II Frigyes ha-lála előtt keletkezett, a miut ez ismét magából a költemény 217. és 411-ik sorából kitűnik.

a többi kereskedőnek, de igencs mindkét félnek határozottan csak hátrányára válik. Mit nyer azon kereskedő azaz, ki kirakataiba feltűntet táblákat...

A színelőadások vége.

Szebel-labbal csomagolnak a színeztek, hogy új állomásokra Békés Gyulára mehessenek. Halma igazgató nem passzodhatik, hogy a közönség hidegen és idegenül nézte társulat előadásait.

Jóakáro objektívissal felelnek, hogy a társulat a közönség tetézése mellett játszott. Elvégre a direktornak ez a főtevékenysége és így a legjobb emlékkélt távozhat Kanizsáról.

A vidéki színészettel ma már nem sokat igényelhetünk. A főváros a 6 színházzal felel meg mindent minden teltségét. Csak vissza kell emlékeznünk az egykor itti működött színházainkra.

Ezeknek figyelembe vételével a vidéki színészet iránt támasztott igényeinket alaposan le kell szállítanunk. Evről-évre kezdetlegesebb előadásokat látnék és mégis bizdítani támogatni kell a művészetet mert ha nyugot vagy ember, a tyukszem bejött az egész lábat operálná meg a színészetnek.

A publikum, ez a sokfejű, kihasználhatatlan nagy tényező nem olyan fogékony a művészet finomabb árnyalatai iránt, mint egykor.

ssait talán éppen azért kerüli a közönség, mert előre tudja, hogy előadásuk garáló lesz? De mi emlékszünk meg arra hogy Nádya Salmini szerepeit N-Kanizsán néztes ház előtt Söt Fay Szerena is csak közönség részvét mellett vendég szerepelt.

Városi közgyűlés.

Nagy-Kanizsa rendezett tanács-város képviselő-testülete 1899. évi május hó 24-én és folytatódatosan a következő napon is mindenkor délután 3 órakor a városház nagytermében közgyűlést tartott.

A tárgysorozat tárgyalása e'ott elnöklő Vécsey Zsigmond polgármester előadja jövő hó elején egyházi körúbjában ideérkező püspök illelen fogadtassék és az ékkép felmerülő költségek a rendkívüli költségek számlájára irattassanak.

Dr. Dick József interpellációt ad be. Kérdi, hogy a marhalevelek kibocátásánál, beszédet nagyobb díjakkal eredő összeg miként kezeltetett.

Elnök az interpellációra a legközelebbi közgyűléskor válaszolni fog.

Eperjessy Sándor kéri a polgármestert, hogy intézkedjék, miszerint a keresek, miniszter épp úgy, mint má, nagyobb városokba, Nagy-Kanizsára is rendezzen be fém- és fa ipari tanfolyamot.

Köveztett a tárgysorozat: 1. Boldog emlékü Erzsébet királyné szobrára teendő adomány és arcképe megfestése tárgyban javaslat.

Elfogladatott elnök abbeli javaslata, hogy imádott királynéuk szobrára teendő adomány 300 forintban állapítsassék meg, arcképe megfestését illetőleg megbízottat a polgármester, hogy egy hirtlenebb festővel lépjen érintkezésbe.

2. Polgári fin- és leányiskolák államosítása tárgyban a nagym. vallás- és közoktatásiügyi min. kir. miniszternek 61043/98. sz. a. leirata és a v. tanács erre vonatkozó javaslata.

A fenti iskolák államosítása még csak 1900-1901-ik években várható tényező, a v. tanács javasolja, hogy egy új kérvényben, miután mást előlri már úgy sem lehet, legalább a fittó anyag államosításra való beszerzését kérti volna célszerűen.

3. A VI. és VII. kerületi kántori állásra kibocátott pályázat eredményének bejelentése és a tárgyban újabb tanácsi javaslata.

Elnök jelenti, hogy a fenti kántori állásra, mely 600 forint javadalmazattal eddig, ily értelemben pályázat irattott ki két ízben. Először eredmény nélkül, másodízben eredménnyel. A jelenlegi azonban körülmények és a fizetés keveselive nem foglalta el az állást.

4. A nagykanizsai irr. hitközség előjáróságának előterjesztése a Gelsei Guttmann Henrik-féle alapítvány 1898. évi kezelése tárgyban.

A fenti 3000 frtos alapítvány annak idejére a fel-6 keresek iskola rendelkezésére bocsátottat, az iskola előjárósága minden évben tartozik az alapítvány mikénti kezeléséről számat adni. — A lejelőt évbani jelentése szerint az alapítványi összeg kamataiból fedezett két ingyenes hely élvezetében Steiner Ignác folsó- és Keszler Samu középosztályú jó tanulók részesültek.

5. A közvágóhídi belső berendezése átvételének és az utána járó vállalati összeg kifizetésének bejelentése.

A berendezés átvételének valamint Ballér Lajos vállalkozó építő mesternek járó 8020 forint összeg kifizetésének bejelentése tudományi vétetett.

6. Az 1895. évi gyámjéleltári számadások megvizsgálása alkalomával felmerült számvizsgálati napdíjak kiutalása tárgyban javaslat.

Elnök jelenti, hogy az említett 97 ftt 50 kr. összegű napidíjaknak a városi gyámjéleltári tartaleknapjából való kifizetéséhez a miniszter nem adta meg jóváhagyását. A v. tanács javaslata hogy 97 ftt 50 krnyi összeg a rendkívüli költség alapból fizetessék ki, helybenbajátott.

7. A kövezetvám szedési jog engedélyezése iránti kérvényezés és a vámdíj megállapítása iránt a v. pénzügyi bizottság javaslata.

Elnök kifejti, hogy a helyi újabb vámlalakat iprvágányai által a kövezet vámdíj-bevételek csökkentek, miért is javasolja a vámdíjak felemelését. Véleményezi továbbá, hogy azon utcák és terühek, melyek kövezettel bírnak egy új térkép csatolassék és p. a következők vonalakkal: Kazinczy-utca — a Csengeri-utcaig; a Balaton felé háztól a felész templom mögötti házhoz, az iko'a utcán át a Csengeri-utcaig; a felső templom mögötti tértől a rom. kath. temetőig; a Herteleny felé háztól, a Vaskertéri és Kisfaludy-utcákon át a Kazinczy-utcaig; végül a honvédelmiaktanyk kiegészítése után a Sugár-ut folytatása.

Elek Lipót szerint a kövezet vámdíj eredetileg 100 krként 2 krban van megállapítva de gyakorlatilag csak 1 kr. szedetik, ha tehát az eredetileg meghatározott díjakat szedik, akkor az ekként nyert összeg elégséges az utak jó karban tartására.

Dr. Dick József felszólalásában elmondja; miután 1 kr. díj nem elég, jogunk van 2 kr. 100 kg. után becsúdni, tehát ez nem képezheti a vitakörös tárgyát. Megemlíti, hogy az elnök által előbb felsorolt kikövezendő utcák közül az Arany János- utca hiányzik, a közérdek kedvéért és közegészségügyi szempontból is kéri az "Arany János" utca kikövezését és kanalizálását elrendelni.

Bothschild Albert felszólal, hogy a zöldeges piac aszonyának tégdij jár nek a sárban, és piac kikövezéséről se feledkezessék meg.

E'nek javasolja, hogy a mostani alapon tehát 2 kr. díjtellettel 12 évre kérelmezessék a vámdíj beszedési jog

Az említett tervezetek pedig kidolgozás céljából a v. tanács elé utaltassanak.

Elfogladatott. 8. A tárbház részv. társaság kérvénye városi pótdóó mentesség tárgyban és a v. tanács erre vonatkozó javaslata.

E pont rendkívül élénk vitára szolgáltatott okot, Dr. Dick József erősen kikelt a pótdóó mentesség megadása ellen és felvetette a kérdést vajjon a tanácssteremben ülő tárbház részvényeseknek megengedhető-e ez éppen azaz. Remete Géza szerint ezt nem lehet megtiltani, de a részvényeseknek hozzá szólni nem illő. Felszólalt még Varga Lajos, Dr. Schwarz Adolf. Elnök a kérdés elődöntésére ekkor Dr. Benck városi ügyész kérte fel, ki szefint városi részvényesek szabad azaz. Vágra hosszu vita után a közgyűlés felállással szavazott és többséggel elhatározott, hogy a tárbház részv. társaság, miután ez intézmény a keresek, forgalmat és az ipar fellendülését előmozdítja és ez által városi állami támogatásra igényt tarthat 10 évi pótdóómentesség megadatik, mely elég hosszú idő, hogy az üzlet biztos alapotra helyezkedjék.

9. A közvágó hidi szabályrendelet tervezetének előterjesztése.

E pontnál Kauffer mérnáros képviselői helyeslés közben az elnök megtagadta a hozzászólás jogát. Később Dr. Dick József által provokált vita során a többség határozata szerint emittet képviselőnek a hozzászólhatósága megadott. A 117. § ből álló szabályrendelet pontonkénti tárgyalása következett ezután. Délután 6 óráig a 20-ik § tárgyalása után az elnök bezárta és másnapra halasztotta a tárgyalást.

25 órá délután 3 órakor folytatólagosan tárgyalattott a szabályrendelet 21. §-a. Nagyböc vitára szolgáltatott okot a 22. pont, mely a vágatási díjakat tartalmazza. Rothschild Samu szerint a közvágóhídi építési közegészségügyi szempontból határozottat el, ugyiszer azért, hogy a város közönsége egészségesebb és tisztább húst élvezessen, mint eddig, nem szabad tehát a közvágóhídi csak mint jóvédelmi forrást tekinteni és ezért javasolja a szabályrendeletben megállapított vágatási díjak leszállítását. Hozzászóltak még a díjak leszállítása érdekében Kauffer, Dr. Dick József, ki nagy szíveséggel elismerte népszerűségét, mondva, hogy ő nem akar konkrét indítványt előlálni, mert az 6 javaslati rendszerint megszoktak bukni. Dr. Fried Öljön, Dr. Schwarz Adolf, Tinázel, Halvaix Frigyes, Szommer Nátán, Trippammer Rezzo, Elek Lipót Lóke Emil és Eperjessy Sándor felszólalása után felállással szavazta ut a szabályrendelet 22-ik pontja változatlanul elfogadtott.

A közvágóhídi vágó kamrák, dolgozó csarnok, istállók, ölak mérleg, pacalmosk szuró és forrázó helyiségek, továbbá borszáritók használatáért kizárólag a városi házüzemeltetés a következő vágatási díjak befizetéséről: a) 1 drb szarvasmarháért, melynek élősulya 300 kgmon felül van 2 ftt; b) 1 drb szarvasmarháért, melynek élősulya 300 kgmon alul 1 ftt 80 kr; c) 1 drb borjúnrt 6 hónapon alul 50 kr; d) 6 hónapon felül 1 évek korig 1 ftt; e) 1 drb sertésért, melynek élősulya 60 kgmon alul van 50 kr; f) 60-100 kgm 65 kr; 100 kgmon felül 80 kr. Egy dr. birka, ür, juh vagy kecske után 20 kr, egy drb bárányért vagy malacért 8 kr.

A tárgyalás folytatása p'ntek délelőtti 10 órára ütözött ki, melynek bevezése után következik a borbély ügyről készített szabályrendelet tárgyalása.

HIREK.

Tanítók közgyűlése. A Zalamegyei Általános Tanítótestület, nagy kanizsai járásköre május 13-án tartotta meg közgyűlést Sormoson a községi népiskola tanterében. A gyűlésen Hajtós Sándor elnököt. A napirend előtt a közgyűlés elhatározta, hogy Dr. Wiesits Gyula miniszter távirattal adóvált. Anders Károly sormási tanítói gyakorlati előadást tartott, Kertész József, nagykanizsai polgárhatalmi tanár a tanítóegyesületek szabadságáról értekezett.

Meier Helmbrecht a német középkorok egyik legbecesebb irodalmi darabja. A maga korában általános kedveltségnek örvendett, sőt — bizonyosság! — Ottacker Rimkrónikájá, a benne foglalt józan életretek és bölcs oktatások a középkori német parasztlak természeténél talajra találtak. De nemcsak a németeknél örvendett a rekv történet közkedveltségnek; Stilyn XIV. századbéli cseh filozofus irataiból kimitatták, hogy Csehországban is jól ismerék a középkori német irodalom és becses termékét. Az irodalom történetéről és esztétikájáról, mint a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoznak róla. — Pfeiffer Ferenc "Forschung und Kritik auf dem Gebiete des deutschen Alterthums" című művének első kötetében így ír róla:

Megbecsülhetetlen novellának nevezi Neimyer és igen helyesen jegyri meg róla Pischon: ritka példa, hogy oly korbeli költő — mint Werner, oly frissességel s közvetlenséggel tárja föl a jelenkor életét. Ha jól figyelembe vesszük, a fentebbi nyilatkozatokat, azt találjuk, hogy egyik sem túloz egyike sem igaztalan. Az elbeszélés cselekménye, melynek színhelye az akkori felső borjorászati Wanghausen falu, most osztrák Inn negyed, kerekded egységes egész. A költő nem zavarja meg elbeszélését hosszú, utató epizódok közbeszövésével, hangja ment, minden cifraágótl, cikornyótl, s a nép észjárásához alkalmazkodik. Sohasem fászat hosszú leírásokkal vagy elbeszélésekkel. A beszélő formát a beszélőtől egészen változtatja, úgy, hogy sohasem lesz unalmas, végig érdekes. A valódi életet mutatja be. Alakjai nem légből kapottak, érző és gondolkodó emberek, nem tipikus alakok, hanem egyénit jellemek — természetes és erős vonásokkal.

Az öreg Helmbrecht nagyon szereti fiát, nem is kimél semmi költséget, hogy fának kivánasság kiépítése. Tapasztalt öreg ember, ki óra inti fiát a vesélyektől és szerencsétlenégektől. A régi jó idők dicőbőisége. Az anya jellemre a legrokonszenvebb az elbesz. ében. Aludt jó asszony, a ki hát igen szereti. A győágéd anyai szeretetnek szép példáját adja akkor, midőn fia, mint vak koldus tér háza s mindenkiöl csak panyuval és megvetéssel fogadtatik, még atyja sem akarja beeresztetni házába, s az igazán szerető édes anya elvetemült, gonosz fát titokban segíti, kenyeret ad neki az utra. Az ifju Helmbrecht büszke és gögő, a ki megunta a paraszt foglalkozást, nagyuri, kényelmes életre vágyódik és az eszközöket, melyekkel célját elérheti, épen nem válogatja meg. Rábióva lesz, a szegény nép zsarolójává, hogy uri életet biztosítson magának. Jó szülőt nem tiszteli, józan íntéseiket és tanácsait megveti. A sora szűk keze végre is utólrí, bünbödése teljes és jogosít. Göteline, Helmbrecht buga, könyvelmi teremtés, van valami benne bűnjáza hiúságából és nagyra vágyásából. Kész elhagyni szüleit és rábióhoz menni fele-égül, hogy régi ábrándja teljesedjék. Éppen úgy, mint bátyja, ő sem tiszteli szüleit. E mellett szemérmetlen. Még csak az hiányzik — mint Oberbreyer megjegyri — hogy egyenkint számlálja elől bájt. It is — mint bátyja — méltán lakol. Werner művének bevezetésében azt írja, hogy bátran hibáztat neki, ő csak azt beszél el, a mit saját szemével látott. És az elbesz. történet valótan megeshetett.

Dr. Ferinyi József.

Selyem-damasztoők

75 krtól 14 ftt 65 krig méterenként és selyem-brocatoők — saját gyárainból

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 ftt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín- és árnyalatban stb) Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabár-, vámmentesen s házhoz szállítva. Minták postafordultával. Magyar közlés. Szigécha kánczeres levélbéllyeg ragasztandó. Henneberg G. selyemgyári, Zürichben (ca. 4. kir. udvarr szállító).

KÁVÉ

FIUMÉBÓL

- 1 zsák 4 kgr. Rio kávé jó 460
- 1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé nagyszemű 560
- 1 zsák 4 kgr. Kuba kávé nagyszemű 576
- 1 zsák 4 kgr. Portoriko gyöngy-kávé 612
- 1 zsák 4 kgr. kek Java gyöngy-kávé 680

előmunka, bérmentve és csoma góru minden más költség nélkül.

Arjogyzhat készpénzzel szolgálnak.

FRATELLI DEISINGER.

FIUME, szabad kőút 35.

A magyarországi kávéknek bevásárlási forrása.

Csokoládé

SUCHARD

Mindenütt kapható

Cacao

A MAGYAR KIRÁLYI Allamvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége

BUDAPEST Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcseplőgarnitúráit, ipari célokra alkalmas „Compound” locomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazaloz gépeit, gőzkoromacmorzsolóit, Stihor-féle kő-fűrészait, „Millenium” kaszáló-és aratógépeit; továbbá S.ck féle ekéit, vetőgépeit, boronait és egyéb gazdasági gépeit.

ÁRJEJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Triesti általános biztosító-társulat.

ASSICURAZIONI GENERALI. Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Elemi-biztosítási ág (1898).

kiadás	korona	fl.	korona	fl.	BEVÉTEL	korona	fl.	korona	fl.
I. Kártérítések (beleértve a kártérítési költségeket):	603883	09			I. A biztosítási alapok átvezetése a múlt évről:	6973965	04		
1. Tűzbiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	444112	18			1. Díjtartások (levevra a viszontbiztosított részet)	2825000			
2. Szállítmánybiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	888		108.56353	10	2. Tűzvédelmi nyereségtartalék	2418455	05		
3. Értékpapírok arányban tartásáért					3. Értékpapírok arányban tartásáért	80000			1906730
4. Kétes követelések tartásáért					4. Kétes követelések tartásáért				
II. Szervezési költségek (a folyó számadattal teljesben)					II. Függlő károk tartásáért a múlt évről (levevra a viszontbiztosított részet):				
1. Szervezési költségek (a folyó számadattal teljesben)	175950	78		320969	1. Tűzbiztosítás	831878	18		
2. Juttatások	153808	46		128678	2. Szállítmánybiztosítás	97			226131
3. Folyó igazgatási költségek					3. Értékpapírok				
4. Adók és illetékek					4. Ingatlanok tiszta borszáma				
III. Leírások és egyéb kiadások:					III. Díjtartások (levevra a múlt évről):				
1. Leírások kérés követelésre	19112	37			1. Tűzbiztosítás	Kor. 17.880.394.50			
2. Arányban veszteség pénzügyben és kártérítési költségekben	446.9	37		835093	le: viszontbiztosítás	10348783	84		
3. Egyéb kiadások:					2. Szállítmánybiztosítás	Kor. 7.047.334.84			
a) Járások és kamatok a múlt évről, ellátási pénztárára	188770	96			le: viszontbiztosítás	4292334	02		457118
b) Feladatok teljesítése alkalmi letételtől alapít.	102090				IV. A tőkebevitelre fordított kiadások:				
IV. Tiszteletdíjak: 1. Tűzbiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	101408	61			1. Kétes és lezárt kamatok, valamint hitelteljesítésként és lakásépítési célra fordított kamatok	133585	98		
2. Szállítmánybiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	147791			248934	2. Értékpapírok kamatai	43284	40		
V. A biztosítási alapok átvezetése a múlt évről:					3. Ingatlanok tiszta borszáma	99545	49		66815
1. Tűzbiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	632029	16			V. Egyéb bevételek:				
2. Szállítmánybiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	489175	54			1. Kétes és lezárt kamatok	116455	28		
3. Értékpapírok arányban tartásáért	118204	70			a) Tűzbiztosítás	43885	40		118800
4. Kétes követelések tartásáért	362000				b) Szállítmánybiztosítás	43784	40		
VI. Elvett nyereség:	80002			1280148	2. Értékpapírok után folyósított arányban nyereség	47017	23		
				1164741	3. Értékpapírokra való közzeyezett arányban nyereség	18822	18		65283
Összesen	5.854306	16							308.8536

Nyereség- és veszteség-számla a B. mérleghez. Életbiztosítási ág (1898)

kiadás	korona	fl.	korona	fl.	BEVÉTEL	korona	fl.	korona	fl.
I. Életbiztosítási díjak és járadékok befizetése:	607518	68			I. A biztosítási alapok átvezetése a múlt évről:	101390454	54		
1. Halálra szóló és vegyes életbiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	407384	43		74.0964	1. Díjtartások (levevra a viszontbiztosított részet)	4574082	86		
2. Életre szóló életbiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	308064	67			2. Kétes kamatok a kamattal seeltesse használtakkal egyenlőre	40000			
3. Járadékfizetés				388.33	3. Tűzvédelmi nyereségtartalék	822000			
II. Szervezési költségek (a folyó számadattal teljesben)					4. Értékpapírok arányban tartásáért	604678	96		
1. Szervezési költségek (a folyó számadattal teljesben)	180854	08			5. Kétes követelések tartásáért	80000			
2. Juttatások	120738	36			6. Ingatlanok tiszta borszáma	181728	02		11780395
3. Folyó igazgatási költségek	414648	45			II. Függlő károk tartásáért a múlt évről (levevra a viszontbiztosított részet):				
4. Bekajlás juttatások	447277	84			1. Tűzbiztosítás	101390454	54		
5. Adók és illetékek					2. Értékpapírok arányban tartásáért	80000			
III. Leírások és egyéb kiadások:					3. Ingatlanok tiszta borszáma				
1. Leírások kérés követelésre és ingatlanra	3852				III. Díjtartások (levevra a múlt évről):				
2. Értékpapírokra való közzeyezett arányban nyereség	78445	38		709887	1. Halálra szóló és vegyes életbiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	Kor. 1.288.892.37			
IV. Tiszteletdíjak: 1. Életbiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	86189	40			2. Életre szóló életbiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	843.244.68			
2. Életre szóló életbiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	2681	06			3. Járadékfizetés	Kor. 1.123.419.01			
3. Járadékfizetés	122.8	13		129808	4. Értékpapírok arányban tartásáért	18.2.8.02			
V. A biztosítási alapok átvezetése a múlt évről:					IV. A tőkebevitelre fordított kiadások:				
1. Díjtartások	10920377	46			1. Kétes és lezárt kamatok, valamint a hitelteljesítésként és lakásépítési célra fordított kamatok	37706	15		
a) Halálra szóló és vegyes életbiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	9.613.863.98				2. Kétes és lezárt kamatok	600445	27		
b) Járadékfizetés	3.246.871.08				3. Tűzvédelmi nyereségtartalék	80000			
2. Díjtartások	86189	40			4. Értékpapírok kamatai	368272	99		
a) Halálra szóló és vegyes életbiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	486206	23			5. Ingatlanok tiszta borszáma	619.59	06		581960
b) Életre szóló életbiztosítás, levevra a viszontbiztosított részet	280.333.80				V. Egyéb bevételek:				
3. Értékpapírok arányban tartásáért	120800				1. Kétes és lezárt kamatok	307980	01		
4. Tűzvédelmi nyereségtartalék	298800				2. Egyéb kamati bevételek	15012	26		
5. Értékpapírok arányban tartásáért és kétes követelések tartásáért	828283	88			3. Értékpapírokra való közzeyezett arányban nyereség	307.8	42		549.78
6. Kétes követelések tartásáért	80000								
7. A biztosítottak ösztönkéltája	157811	47		12530627					
VI. Elvett nyereség:	14786487	55							
Összesen	14786487	55			Összesen	14786487	55		

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1898. december 31-én.

Folyó	A tétel neve		Összesen		TEHER	A tétel neve		Összesen	
	korona	fl.	korona	fl.		korona	fl.	korona	fl.
1	A részvények adóvalvára a tőke be nem fizetett részesül	3675000		3075000		7350000		283.000	
2	Ingatlan birtokok:			12086000		12086000		2488000	
3	a) Városi ingatlanok			12086000		12086000		2488000	
4	b) Falusi ingatlanok			141890	06	144280	06		
5	c) Városi ingatlanok			15134633	24	15134633	24		
6	Kétes és lezárt követelések tartásáért			8508747	82	8508747	82		
7	Ingatlanok:			1892184	32	1892184	32		
8	a) Városi ingatlanok			1892184	32	1892184	32		
9	b) Falusi ingatlanok			294348	47	294348	47		
10	Valkók a társaságban	711252		711252		711252			
11	Rendelkezésre álló pénzeszközök és értékpapírok	1114774	25	1178751	36	4493305	49		
12	Kétes és lezárt követelések tartásáért	1159630	80	89996	46	1249626	46		
13	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	730259	44	13056	91	743315	36		
14	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	875407	64	40153	11	915560	86		
15	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	877283	86	208221	36	1085504	42		
16	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	5132729	79	4263388	12	9406117	01		
17	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	100000		100000		100000			
18	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
19	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
20	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
21	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
22	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
23	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
24	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
25	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
26	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
27	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
28	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
29	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
30	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
31	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
32	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
33	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
34	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
35	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
36	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
37	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
38	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
39	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
40	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
41	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
42	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
43	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
44	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
45	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
46	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
47	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
48	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
49	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
50	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
51	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
52	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000		6000		6000			
53	Maradvány a viszontbiztosítottak számára	6000							

